

Innst. S. nr. 295

(2007–2008)

**Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen**

St.meld. nr. 21 (2007–2008)

**Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Samspill.
Et løft for rytmisk musikk**

Innhold

		Side			Side
1.	Sammendrag	5	1.4.4.1	Utvalgets forslag	15
1.1	Innledning og formål	5	1.4.4.2	Departementets vurdering	15
1.1.1	Musikkpolitiske mål	6	1.4.5	Tilskuddsordning for utstyr	16
1.1.1.1	Departementets forslag til mål for tilskudd til rytmisk musikk	7	1.4.6	Tilskuddsordning for musikere	16
1.1.2	Sammendrag	7	1.4.6.1	Utvalgets forslag	16
1.2	Statlig finansiering	9	1.4.6.2	Departementets vurdering	16
1.2.1	Innledning	9	1.4.7	Om innretting av tilskuddsordninger og saksbehandling	17
1.2.2	Økonomisk omfang – femårs- perspektiv	9	1.4.7.1	Kriterier for utforming av tilskudds- ordninger	17
1.2.3	Norsk kulturråd	9	1.4.7.1.1	Utvalgets forslag	17
1.2.3.1	Innledning	9	1.4.7.1.2	Departementets vurdering	17
1.2.3.2	Overordnete mål	9	1.4.7.2	Bevilgningsstruktur	18
1.2.3.3	Norsk kulturfonds støtteordninger ..	10	1.4.7.2.1	Utvalgets forslag	18
1.2.4	Statens stipend og garantiinntekter for kunstnere	10	1.4.7.2.2	Departementets vurdering	18
1.2.5	Fond for lyd og bilde	10	1.4.7.3	Administrasjon	18
1.2.6	Fond for utøvende kunstnere	10	1.4.7.3.1	Utvalgets forslag	18
1.2.7	Sametinget – tilskudd til musikkformål	11	1.4.7.3.2	Departementets vurdering	18
1.2.8	Utenriksdepartementet	11	1.4.8	Fortløpende tilskuddstildeling – organisasjonenes rolle	19
1.2.9	Midler som fordeles av sjanger- organisasjonene	11	1.4.8.1	Utvalgets forslag	19
1.2.10	Tilskuddsordninger for vekstlag, amatørvirksomhet og voksen- opplæring	11	1.4.8.2	Departementets vurdering	19
1.2.10.1	Musikkverkstedsordningen	11	1.4.9	Frifond	19
1.2.10.2	Frifond	11	1.4.9.1	Utvalgets forslag	19
1.2.10.3	Musikkens studieforbunds voksen- opplæringsmidler	11	1.4.9.2	Departementets vurdering	19
1.2.11	Andre støtteordninger	11	1.5	Kompetanse og nettverk	20
1.3	Løken-utvalgets delutredning om rytmisk musikk	11	1.5.1	Modeller for kompetanse- nettverk/sentra for rytmisk musikk	20
1.3.1	Innledning	11	1.5.1.1	Utvalgets forslag	20
1.3.2	Om mandatet	12	1.5.1.2	Departementets vurdering	20
1.3.3	Forslag fra Løken-utvalget	12	1.5.2	Internasjonalisering	20
1.4	Framtidige støtteordninger	13	1.5.2.1	Utvalgets forslag	20
1.4.1	Innledning	13	1.5.2.2	Departementets vurdering	21
1.4.2	Færre og større sjanger- uavhengige ordninger	13	1.5.3	Landsomfattende musikk- organisasjoner	22
1.4.2.1	Utvalgets forslag	13	1.5.4	Knutepunkt	22
1.4.2.2	Departementets vurdering	13	1.5.5	Kunnskap om lokaler	22
1.4.3	Tilskudd til musikkinnkjøp, innspilling og produksjon	14	1.5.6	Forskning om tendenser og utvikling	22
1.4.3.1	Løken-utvalgets forslag	14	1.6	Miljø og sikkerhet	22
1.4.3.2	Departementets vurdering	14	1.6.1	Generelt	22
1.4.4	Tilskuddsordning for arrangører	15	1.6.2	Sikkerhet	22
			1.6.3	Miljø	23
			1.6.4	Universell utforming	23
			1.6.5	Svartebørshandel med billetter	23

	Side		Side
2. Komiteens merknader	23	2.4.3 Rikskonsertene	27
2.1 Innledning	23	2.5 Innretting av tilskuddsordninger/ saksbehandling	27
2.1.1 Hovedmål	24	2.6 Kompetanse og nettverk	28
2.2 Beskrivelse av det rytmiske feltet ..	24	2.6.1 Regionale kompetansesentre	28
2.2.1 Definisjon	24	2.6.2 Samspill nasjonale/regionale sentre	28
2.2.2 Utviklingstrekk	24	2.6.3 Knutepunkt og nettverk	28
2.3 Musikkfeltets økonomi	25	2.6.4 Internasjonalisering	28
2.3.1 Nåværende tilskuddsordninger	25	2.7 Miljø og sikkerhet	28
2.3.2 Kunstnernes levekår	25	3. Komiteens tilråding	29
2.4 Fremtidige støtteordninger	26		
2.4.1 Løken-utvalget	26		
2.4.2 Hovedstruktur	26		

Innst. S. nr. 295

(2007–2008)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

St.meld. nr. 21 (2007–2008)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Samspill. Et løft for rytmisk musikk

Til Stortinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Innledning og formål

Begrepet rytmisk musikk har ikke et entydig innhold. I denne meldingen omfatter det pop, rock, jazz, folkemusikk og verdensmusikk samt alle undersjangrer. Innenfor dette ligger også blues og visesang.

Med meldingen ønsker Regjeringen å legge til rette for at rytmisk musikk likestilles med andre musikkuttrykk hva gjelder anerkjennelse og betydning. Sjangrene som denne meldingen omfatter, har et bredt publikum og betyr mye for folks kulturopplevelser. Sjangrene bidrar også til viktig nyskaping og utvikling. Derfor må de ha en plass i kulturpolitikken som er likeverdig med andre musikksjangre.

Det rytmiske musikkfeltet i Norge er i stor grad et ikke-institusjonalt felt. Musikere innenfor dette feltet har tradisjonelt sett vært frilansutøvere, siden det meste av faste stillinger i dag går til utøvere som primært har utdannelse og bakgrunn innen kunstmusikk. Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge har gode erfaringer med en modell hvor det tilsettes jazzutøvere og utøvere innen andre rytmiske musikksjangre.

Formålet med meldingen er en satsing som er framtidsrettet, og som sikrer gode vilkår for utøvere og for arrangører og sikrer et mangfoldig tilbud av rytmisk musikk med høy kvalitet til flest mulig.

Regjeringen har en visjon om at Norge skal være en ledende kulturnasjon som legger vekt på kultur i alle deler av samfunnslivet. Samtidig har satsing på

kultur stor betydning for andre samfunnsområder som næringsutvikling og arbeidsplasser, integrering og inkludering, helse, læring og kreativitet.

Gjennom Kulturløftet har Regjeringen lagt til rette for en satsing på norsk musikk. Innkjøpsordningen for fonogram, digital formidling, støtte til spillesteder, lokale arrangører, festivaler, transport og programutvikling er viktige elementer i denne satsingen, og de er økt betydelig siden regjeringsskiftet.

Et viktig virkemiddel for å få tydeliggjort det offentlige ansvar for kultursektoren er også lov om offentlige styresmakters ansvar for kulturverksemd (kulturlova) som trådte i kraft 1. august 2007. Kulturloven lovfester statens, fylkeskommunens og kommunens ansvar for kulturvirksomhet, og gjør det til en plikt å sikre at flest mulig har tilgang til et mangfoldig kulturtilbud.

2008 er markeringsår for kulturelt mangfold. Målet med markeringsåret er at aktiviteter og prosesser gjennom hele året skal bidra til å øke muligheten for å delta i og oppleve det mangfold av kulturuttrykk som dagens norske samfunn faktisk kan frambringe. Institusjoner og tiltak som mottar offentlig støtte til kulturaktiviteter, skal i større grad enn i dag speile det kulturelle mangfoldet i Norge. Et mer langsiktig mål er å øke kunnskap om og respekt for kulturelt mangfold som en nødvendig og positiv dimensjon ved det norske samfunnet. 2008 skal derfor markere starten på en utvikling der stimulering av kulturelt mangfold blir et markant og gjennomgående trekk ved norsk kulturpolitikk.

Utvikling av det rytmiske musikkfeltet i Norge forutsetter en helhetlig innsats innenfor et vidt spekter av virkemidler for utøvere og for formidlere av musikk. Det gjelder både for amatører og for profesjonelle. Dette helhetlige perspektivet er lagt til grunn for meldingens beskrivelse av det rytmiske musikk-

feltet. Meldingens hovedfokus er likevel den profesjonelle virksomheten.

Regjeringen la i 2007 frem en handlingsplan for kultur og næring (Nærings- og handelsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Kultur- og kirke departementet). Handlingsplanen følger opp St.meld. nr. 22 (2004–2005) Kultur og næring med 25 forpliktende tiltak til en kostnad av 50,5 mill. kroner. Handlingsplanen har som overordnet mål å legge til rette for utvikling av verdiskapende kulturnæringer med høy kvalitet. I 2007 ble det blant annet avsatt 15 mill. kroner til Innovasjon Norge som er øremerket nyskapende prosjekter og utviklings- og forsøksprosjekter med størst mulig verdiskapingspotensial. Beløpet er videreført i 2008. Målgruppen er først og fremst aktørene innen kunst- og kulturnæringene.

Kulturpolitikken skal fremme kulturelt og estetisk mangfold, stimulere kunstnerisk kvalitet og nyskaping, bevare og sikre kulturarven og legge til rette for at hele folket har tilgang til et rikt og mangfoldig kulturtilbud. De kulturpolitiske virkemidlene vil imidlertid også ha innvirkning på utviklingen av næringspotensialet i kulturlivet, først og fremst som grunnlagsinvesteringer, men også ved mer direkte å utløse næringspotensialer i sektoren.

Meldingen om rytmisk musikk legger til grunn samme perspektiv som handlingsplanen når det gjelder forholdet mellom kulturpolitikk og næringspolitikk. Den beskriver og vurderer det statlige virkemiddelapparatet som er rettet inn mot det rytmiske musikkfeltet og foreslår tiltak for å målrette innsatsen og styrke den kulturpolitiske måloppnåelsen. I mange tilfeller vil tiltakene være knyttet til utvikling av infrastruktur og til grunnlagsinvesteringer som er viktige, også med tanke på styrking av næringspotensialet for det rytmiske musikkfeltet. Innkjøpsordningen for fonogram er bare ett eksempel på dette.

Bevilgningene til kunst og kulturformål er gitt et betydelig løft i tiden etter regjeringsskiftet og også for 2008. Kulturbudsjettet er samlet økt med godt over 1 mrd. kroner siden 2005, hvorav 192 mill. kroner til musikkformål. Bevilgningene til rytmisk musikk er økt med vel 80 mill. kroner eller 82 pst. i perioden.

Over Kultur- og kirke departementets budsjett gis det støtte til rytmisk musikk gjennom både generelle og sjangerspesifikke tilskuddsordninger. Statens samlede tilskudd til musikkformål under kap. 323 Musikkformål og kap. 320 Allmenne kulturformål, post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, utgjør totalt om lag 795 mill. kroner. Av dette utgjør avsetningen til rytmisk musikk for 2008 om lag 141 mill. kroner eller 18 pst.

Midlene fordeles til utøvere, organisasjoner, arrangører og enkeltprosjekter. Statsinstitusjonen Rikskonsertene representerer gjennom oppdrag en

betydelig formidlingsinstans og inntektskilde også for musikere innenfor de rytmiske sjangrene.

Den statlige støtten til det rytmiske feltet er vokst fram over en rekke år og er sammensatt av flere mindre og delvis overlappende ordninger. Det er derfor behov for å vurdere om ordningenes formål og innretning er i tråd med sektorens behov og om midlene blir brukt på en målrettet og effektiv måte.

Departementet varslet i St.prp. nr. 1 (2006–2007) en gjennomgang av funksjonsdelingen mellom blant annet Norsk kulturfond og andre deler av kulturbudsjettet. Hensikten er å sørge for at offentlige midler til kulturformål forvaltes på en effektiv og ubyråkratisk måte slik at mest mulig av kulturmidlene kommer kulturlivet til gode. Dessuten må ordningene på feltet være innrettet i henhold til sektorens behov. Viktige prinsipper er: armlengdes avstand, desentralisering, spredning av beslutninger og kunstfaglig skjønnsutøvelse, ansvarliggjøring av institusjonene og reduksjon av kostnadskrevende byråkrati for å kanalisere mer penger til skapende kunstnerisk virksomhet.

Kultur- og kirke departementet nedsatte 10. oktober 2007 et utvalg til å gjennomgå tilskuddsordningene innenfor kulturområdet og herunder en gjennomgang av tilskudd til rytmisk musikk. Av hensyn til departementets arbeid med en stortingsmelding om rytmisk musikk, ble utvalget bedt om å legge fram en separat vurdering av dette området. Utvalgets delrapport er mottatt av departementet i begynnelsen av februar 2008 og er et viktig utgangspunkt for meldingsarbeidet.

1.1.1 Musikkpolitiske mål

Kulturpolitikken viktigste oppgave er å legge til rette for at alle kan få oppleve et mangfold av ulike kulturtilbud og kunstneriske uttrykk og delta i et aktivt kulturliv.

Det er viktig å sørge for at midlene forvaltes og beslutninger fattes på en effektiv og ubyråkratisk måte slik at mest mulig av kulturmidlene kommer kulturlivet til gode. Dessuten må ordningene på feltet være innrettet i henhold til sektorens behov, og statlige tilskudd til samme formål bør i størst mulig grad komme fra én statlig kilde. Utøvelse av kunstnerisk skjønn og beslutning om anvendelse av midler skal skje så nær mottaker som mulig. Prinsippet om likebehandling av likeartede søknader/tiltak/prosjekter/institusjoner må ivaretas.

Målene som er utarbeidet med tanke på orkesterinstitusjoner, knutepunkt m.m. kan også egne seg for tilskudd til institusjoner innenfor det rytmiske musikkområdet. Det rytmiske musikkområdet er imidlertid i liten grad bygd på faste institusjoner. Feltet er i stor grad dynamisk, preget av skiftende samarbeid, prosjekter og ensembler. Det er nødvendig å

fastsette mål for tilskuddene til området som ivaretar feltets særpreg og behov.

1.1.1.1 DEPARTEMENTETS FORSLAG TIL MÅL FOR TILSKUDD TIL RYTMISK MUSIKK

Hovedmålet er å legge til rette for og utvikle et mangfold av norsk rytmisk musikk som er anerkjent for høy kvalitet, preget av musikalsk bredde, mangfold og nyskaping og som når et stort publikum i Norge og internasjonalt.

Dette skal nås gjennom:

1. Et godt konserttilbud over hele landet
 - bedre rammer for musikeres konsert- og turnévirkosomhet
 - styrke arrangørene, særlig klubber og spillesteder
 - ha gode utstysrordninger
 - se festivaler og helårsarrangører mer i sammenheng.
2. God tilgang på innspilt musikk av høy kvalitet
 - styrket innkjøpsordning
 - bedre samordnet produksjonsstøtte
 - gode digitale formidlingssystemer.
3. Styrket kompetanseutvikling og kvalitet
 - bidra til økt kvalitet i alle ledd
 - styrke regionale kompetansesentra og organisasjonenes kompetansebygging.
4. Å utvikle næringspotensialet innenfor rytmisk musikk
 - gjennomføre handlingsplanen for kultur og næring
 - sikre rettighetshavernes inntekter
 - styrke profilering av norsk musikk i utlandet.

1.1.2 Sammenheng

Kapittel 1 omtaler formålet med meldingen og avgrensner begrepet rytmisk musikk til sjangrene pop/rock, jazz, folkemusikk og verdensmusikk. I dette kapitlet blir også målene for det rytmiske musikkområdet definert. Kapittel 2 inneholder en tallmessig beskrivelse av antallet utøvere på det rytmiske musikkfeltet og tilbudet til publikum om konserter med rytmisk musikk. I dette kapitlet blir det også redegjort for en rekke ulike aktører innenfor feltet og for utdanningstilbudet. Med aktører menes i denne meldingen de organisasjoner og institusjoner som bidrar til produksjon, kunnskap, dokumentasjon og eksport av rytmisk i Norge og utlandet. Meldingens kapittel 2 går også gjennom relevante stortingsmeldinger, utredninger og rapporter. Det redegjøres for utviklingstrekk i det profesjonelle musikklivet. Kapittel 3 omhandler musikkfeltets økonomi og gir en oversikt over utøvernes inntektsforhold basert på foreløpige data fra kunstnerundersøkelsen som Telemarksforskning-Bø gjennomfører på oppdrag av

departementet. Totalinntektene for det rytmiske feltet indikerer en gjennomsnittsinntekt som er noe høyere enn en gjennomsnittlig norsk pensjonsgivende lønnsinntekt på 275 000 kroner. Når vi ser på næringsinntekt ført som pensjonsinntekt, er gjennomsnittsinntekten høyere, men her er skjevheten større. Mer enn halvparten av de som kun har næringsinntekt i det rytmiske feltet, tjener langt mindre enn gjennomsnittet for Norge. Uavhengig av sjanger tjener kvinner mindre enn menn i gjennomsnitt, men kvinner har en jevnere inntektsfordeling.

Totalt mottar det rytmiske feltet om lag 40 mill. kroner i individuelle vederlagsmidler. I gjennomsnitt mottar jazzutøvere mest, med pop- og rockmusikere som en god nummer to. Fordelingen mellom mottakerne er meget skjev og medianutøveren mottar ikke, eller svært lite, slike midler. Det gjelder uavhengig av sjanger. Totalt er det pop- og rockmusikere som mottar mest – drøyt 30 mill. kroner i 2006. Kvinnene mottar i gjennomsnitt mindre vederlag. Det er ikke overraskende at man får en fordeling av slike midler som reflekterer kunstneriske inntekter, fordi suksess innebærer større salg og inntekter for øvrig, samtidig som det gir større sannsynlighet for avspilling i medier som det kompenseres for gjennom disse vederlagsordningene.

Totalt mottar utøverne i det rytmiske feltet om lag 4 mill. kroner av statens stipend og garantiinntekter for kunstnere. Folkemusikere mottar i gjennomsnitt mer slike midler enn rocke- og popmusikere og jazzmusikere. Dessuten er det relativt sett langt flere kvinner som mottar midler fra statens stipend og garantiinntekter for kunstnere enn menn. Det gjelder særlig innen folkemusikk, men også i betydelig grad innen jazz. På pop/rockfeltet er imidlertid ikke denne forskjellen lenger så tydelig, men også her er det relativt flere kvinner som mottar midler.

Andre stipender utgjør i 2006 om lag 15 mill. kroner og det er jazzutøverne som mottar mest i gjennomsnitt. Relativt sett mottar jazzfeltet også langt det meste av slike midler. I likhet med stipendene fra den statlige stipend- og garantiinntektsordningen er det her en klar kvinneprofil ved at de relativt sett er begunstiget og i gjennomsnitt mottar større beløp.

Folke- og jazzmusikere henter om lag 60 pst. av sine inntekter fra kunstnerisk arbeid. Jazzmusikere har noe større andel fra kunstnerisk tilknyttet arbeid enn folkemusikere, mens de til gjengjeld har noe lavere andel fra ikke-kunstnerisk arbeid.

Totalt utgjør kunstnerisk hovedinntekt om lag $\frac{3}{4}$ av de kunstneriske inntektene i det rytmiske feltet. Med kunstnerisk hovedinntekt menes kunstneriske inntekter som ikke kommer fra kunstnerpolitiske ordninger som stipend eller vederlagsordninger. Utover dette er det mer forskjeller enn likheter som er slående. De resterende inntektene henter folkemusi-

kerne i stor grad fra den statlige stipend- og garantiinntektsordningen, mens pop- og rockutøverne i hovedsak henter dem fra individuelle vederlagsmidler. Jazzutøverne har på sin side en mer jevn fordeling av sine inntekter fra de kunstnerpolitiske ordningene.

Menn har gjennomgående høyere andel inntekt fra kunstnerisk hovedinntekt. Innen jazz har menn nesten dobbelt så høy andel kunstnerisk hovedinntekt. Kvinners kunstneriske inntekter utgjøres i relativt stor grad av midler fra den statlige stipend- og garantiinntektsordningen. Kvinnelige jazzutøvere har også en stor andel av sine kunstneriske inntekter fra andre stipendordninger. De individuelle vederlagsordningene derimot ser det ut til å være menn som har mest glede av.

Kapitlet inneholder også nøkkeltall for norsk platebransje og konsertmarked. CD-utgivelser er, ved siden av konserter, en av de viktigste kommunikasjonskanalene som artister og opphavsmenn på det rytmiske musikkområdet har til sitt publikum. Ifølge FONO gis det årlig ut over 500 norske CD-utgivelser.

CD-markedet er dominert av de rytmiske sjangrene. Dette gjelder både i Norge og internasjonalt. Av den samlede fonogramomsetningen i Norge i 2007, utgjorde klassisk musikk bare 5 pst.

Det ble i 2007 registrert et samlet salg av fysiske produkter (album, singler og DVD-musikk) på ca. 10,5 millioner enheter, til en verdi av 658 mill. kroner. Det ble i tillegg solgt nedlastede produkter for 42 mill. kroner. Lovlig nedlasting utgjorde 6 pst. av det totale markedet for omsetning av musikk i Norge. Salget av fysiske album hadde en nedgang på 6 pst. sammenlignet med 2006, mens salget av fysiske singler falt med hele 45 pst. Salg av nedlastede produkter viser en økning på 64 pst. i verdi sammenlignet med 2006.

Platebransjen utfordres for tiden av to typer teknologiske endringer. For det første er innspillingsteknologi av høy kvalitet blitt billig og lett å håndtere. Stadig flere musikere og band produserer sine egne innspillinger. For det andre har fysiske lydbærere, særlig CD-plater, fått konkurranse av digital distribusjon av musikk via Internett, ledsaget av en kraftig økning i utbredelsen av private datamaskiner med rask internettforbindelse og bærbart avspillingsutstyr. Også de internettbaserte distribusjonsmulighetene gjør at flere utøvermiljøer distribuerer musikk uten medvirkning fra plateselskapene.

Ulovlig nedlasting og kopiering av musikkfiler representerer et betydelig problem og et stort inntektstap for musikkbransjen. Selv om regelverket for nedlasting er klart, er det mange som ikke overholder det. Departementet vil foreta en helhetlig gjennomgang av åndsverkloven, bl.a. for å få en mer helhetlig lov og for å forenkle den i størst mulig grad. I tillegg har bransjen selv iverksatt opplysnings- og hold-

ningsarbeid. Kjennskap til og respekt for regelverket er en forutsetning for at det skal bli overholdt.

For at flere skal velge lovlig fremfor ulovlig nedlasting, må de lovlige nedlastingstjenestene utvikles. Departementet ser positive tendenser i retning av at tjenestene som tilbys blir mer brukervennlige. Stadig flere tilbyr nå DRM-fri musikk for lovlig nedlasting. I tillegg er lyd kvaliteten blitt bedre. Det er grunn til å tro at tjenester som tilbyr musikk med høyere lyd kvalitet og som ikke låser brukeren til en bestemt plattform, kan få flere til å velge lovlige fremfor ulovlige alternativer.

Ulovlig fildeling og nedlasting kan medføre straffe- og erstatningsansvar, også for dem som medvirker til slike handlinger. Åndsverkloven er teknologinøytral, og legger følgelig også til rette for håndheving av rettigheter på Internett. Håndheving på Internett reiser imidlertid særskilte personvernspørsmål. En personvernkommissjon nedsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2007 skal levere sin rapport innen utgangen av 2008. Kultur- og kirke departementet har oppfordret kommisjonen til å se nærmere på problemstillinger knyttet til rettighetshavernes behov for å forfølge opphavsrettskrenkelser på nettet, og hensynet til personvernet. Slike spørsmål vil også bli vurdert i forbindelse med den helhetlige gjennomgangen av åndsverkloven.

Kapitlet omhandler dessuten kultursponsing og spørsmål knyttet til opphavsrett og rettighetsklaring. Generelt sett er inntektsgrunnlaget for institusjoner og tiltak på kulturområdet svært sammensatt og varierende. Undersøkelser viser imidlertid en økende interesse fra kulturlivet for sponsing og samarbeid med næringslivet, både innenfor frivillig og profesjonell kultursektor.

Kultur- og kirke departementet legger til grunn at kulturaktører som mottar tilskudd fra staten, utnytter sitt potensial for å skaffe seg egeninntekter. Private bidrag er ofte nødvendige for at nye tiltak og satsinger kan bli realisert. En har også sett at samarbeid med næringslivet kan medvirke til publikumsutvikling, nye formidlingsarenaer og utvikling av profesjonell kompetanse i forbindelse med kultursektorens næringsaspekter. Departementet er derfor opptatt av at kulturaktører som er avhengige av statlig finansiering, ikke skal ha grunn til å frykte at private bidrag skal påvirke deres sjanser for å få innvilget søknader om tilskudd fra staten.

I kapittel 4 redegjøres det for statlige tilskudd til rytmisk musikk. Kapittel 5 omhandler Løken-utvalget, utvalgets mandat og delutredningen om rytmisk musikk fra februar i år og en omtale av utvalgets forslag. I kapittel 6 redegjøres det nærmere for forslagene fra Løken-utvalget når det gjelder statlige tilskuddsordninger for rytmisk musikk og fordelingsmekanismene for slike ordninger, samt høringsutta-

lelser til departementet fra berørte parter. I dette kapitlet er det også redegjort for departementets vurderinger og forslag når det gjelder tilskuddsordninger for rytmisk musikk. Det tas blant annet til orde for fire tilskuddsordninger: musikkinnkjøp, musikere, arrangører og utstyr. Norsk kulturråd skal fortsatt ha en sentral rolle. Det skal utvikles en felles nettportal for de store fondsordningene for å forenkle søkerprosessene. Det skal gis tilskudd til regionale kompetansesenter. Kapittel 7 omhandler kompetanse og nettverk, internasjonalisering og krav til lokaler for framføring av rytmisk musikk. Tilskudd til internasjonalisering vil bli samordnet. Kapittel 8 omhandler miljø og sikkerhet ved gjennomføring av større konserter og de lover og regler som gjelder for slike arrangementer, og statlig tilskudd til slike tiltak. Det foreslås blant annet ledsagerbevis for funksjonshemmede og krav til universell utforming av produkter, byggverk og uteområder. Kapitlet omhandler også lovforbudet mot svartebørshandel på billetter. I kapittel 9 redegjør departementet for de økonomiske og administrative konsekvensene av forslagene i meldingen.

1.2 Statlig finansiering

1.2.1 Innledning

Det statlige virkemiddelapparatet som kommer det rytmiske området til gode, er sammensatt og omfatter sjangerspesifikke og sjangeruavhengige institusjoner, tiltak og tilskuddsordninger. Norsk kulturråd forvalter i hovedsak støtteordninger til det frie feltet og er således den viktigste kilden for statlig tilskudd til det rytmiske musikkfeltet.

Samlet bidrar disse til produksjon og formidling av rytmisk musikk av høy kvalitet over hele landet. I meldingen gis en oversikt over produsenter og arrangører av rytmisk musikktilbud og totalt omfang av statlig tilskudd til dette formålet.

1.2.2 Økonomisk omfang – femårsperspektiv

Totalt ble det for 2008 bevilget vel 176 mill. kroner til det rytmiske musikkområdet. I tillegg kommer tilskudd fra Frifondsordningen og midler fra andre avsetninger i Norsk kulturråd som ikke er fordelt for 2008, men som også kommer det rytmiske feltet til gode.

I 2005 var avsetningen til rytmisk musikk om lag 97 mill. kroner. I løpet av perioden 2005 til 2008 har således bevilgningene til det rytmiske musikkområdet i nominelle tall økt med om lag 80 mill. kroner dvs. 82 pst.

Meldingen viser at tilskudd til tiltak innen sjangeren tradisjonsmusikk/verdensmusikk har økt med 39 pst., tilskudd til jazzformål har økt med 25 pst., mens tilskudd til tiltak innen populærmusikk er tredoblet i perioden 2005 til 2008.

Fra tilskuddsordningen for musikkfestivaler for 2008 går 6,2 mill. kroner til populærmusikkfeltet, 8,7 mill. kroner til jazzfeltet og 3,6 mill. kroner til festivaler innen tradisjonsmusikk/verdensmusikk. Totalt er det fordelt 28,2 mill. kroner fra tilskuddsordningen for musikkfestivaler for 2008. Det vil si at tilskudd til musikkfestivaler på det rytmiske feltet utgjør 65 pst. av den totale avsetningen.

I 2008 går det fra tilskuddsordningen for musikkensembler 5 mill. kroner til jazzensembler og 1,5 mill. kroner til ensembler innen tradisjonsmusikk/verdensmusikk. Tildeling av tilskudd til musikkensembler er samordnet med tilskuddsordningen Turné- og arrangørstøtte for rock og populærmusikk (TARP), og en rekke grupper og ensembler på dette feltet får tilskudd fra TARP-ordningen. TARP-ordningen har hatt en økning på 4,4 mill. kroner, dvs. en fordobling i perioden 2005 til 2008.

1.2.3 Norsk kulturråd

1.2.3.1 INNLEDNING

Norsk kulturråd har som hovedoppgave å stimulere det profesjonelle kunstlivet, styrke kulturvernet og gjøre kunst- og kulturverdier tilgjengelige for så mange som mulig. Kulturrådet forvalter Norsk kulturfond, er et rådgivende organ for staten i kulturspørsmål og tar initiativ til forsøks- og utredningsvirksomhet på kulturområdet der det trengs en ekstra innsats.

Stortinget bevilger hvert år en sum til Kulturfondet. I 2008 er fondet på 340 millioner kroner. Kulturrådet fordeler midlene i Kulturfondet dels på grunnlag av de rundt fem tusen søknadene som kommer inn hvert år, og dels på områder der rådet selv finner at det trengs en særskilt innsats. Rådet fordeler fondets midler ut fra faglig og kunstnerisk skjønn i samsvar med fondets formål. Et viktig grunnlag for rådets forvaltning av Kulturfondet er de generelle kulturpolitiske prioriteringer som regjeringen og Stortinget fastsetter. Innenfor disse rammene avgjør Norsk kulturråd til enhver tid hvordan bruken av fondets midler skal prioriteres. Kulturrådet er i tillegg delegert forvaltningsansvaret for en del faste kulturtiltak fra Kultur- og kirkedepartementet.

Kulturrådet arbeider med følgende fagområder: litteratur og tidsskrift, billedkunst og kunsthåndverk, musikk, scenekunst, kulturvern, kulturbygg og barne- og ungdomskultur. I tillegg har Kulturrådet en egen Forsknings- og utviklingsavdeling og er nasjonalt kontaktpunkt for EUs kulturprogram.

1.2.3.2 OVERORDNETE MÅL

Norsk kulturråd skal arbeide for å styrke mangfoldet av samtidens kunst- og kulturuttrykk og gjøre kulturtradisjon og kulturvern tilgjengelig for flest

mulig. Dette innebærer å gjøre bredden av profesjonell kunst og kultur mer synlig i en offentlighet preget av kulturindustriens prioriteringer. Vilkårene må bedres for kunstnerisk produksjon og formidling i forhold til et stadig mer sammensatt publikum på nye visningsarenaer og møteplasser. Kvalitet, profesjonalitet og mangfold skal være sentrale verdier i rådets arbeid.

Følgende mål er overordnet i perioden:

- utvikle kunstens rolle og rom i offentligheten
- styrke produksjon, formidling og dokumentasjon av vår tids profesjonelle kunst- og kulturuttrykk
- heve kvaliteten på kunst og kultur for og blant barn og unge.

Kulturrådet vektlegger forståelsen av at kunstnere har ulike forutsetninger for å lykkes i ulike systemer. Videreutvikling av kunstarenaene for musikk vil være en sentral oppgave for Kulturrådet de neste årene gjennom å:

- støtte ny produksjon, fortolkingskunst og virksomhet av høy kvalitet
- bidra til omfang og kvalitet på formidling gjennom tilskudd til prosjekter og virksomhet som er faglig forankret og øker tilgjengelighet for et større publikum
- bidra til utvikling av tverrfaglig og flerkulturell virksomhet, samt produksjon og formidling til barn og unge
- bidra til å dokumentere og tilgjengeliggjøre musikkarven i Norge.

1.2.3.3 NORSK KULTURFONDS STØTTEORDNINGER

Norsk kulturråd forvalter fem store tilskuddsordninger av betydning for det rytmiske musikkfeltet:

- Tilskuddsordningen for musikkensembler.
- Innkjøpsordningen for fonogram.
- Tilskudd til musikkfestivaler.
- Turné- og arrangørstøtte for rock- og populærmusikk (TARP).
- Tilskudd til bestillingsverk.

I tillegg kan Norsk kulturråd bevilge tilskudd til enkeltprosjekter og til innspillinger. Alle disse ordningene er åpne for søkere fra alle sjangrer, med unntak av TARP som er forbeholdt rock- og populærmusikkfeltet.

Norsk kulturråd har oppnevnt ett utvalg for musikk. I tillegg er det oppnevnt et eget utvalg for Innkjøpsordningen for fonogram, Festivalstøtten og TARP. Utvalgene er delegert vedtaksmyndighet, slik at de fleste sakene kan vedtas i utvalgene etter tilråding fra administrasjonen. Forslag om tilskudd over

kr 200 000 samt tverrfaglige og prinsipielle saker skal legges fram for vedtak i Rådet.

1.2.4 *Statens stipend og garantiinntekter for kunstnere*

Bevilgningen til kunstnerstipend og garantiinntekter over kap. 321 Kunstnerformål, postene 73 Kunstnerstipend og 74 Garantiinntekt for 2008 er til sammen tilnærmet på 193 mill. kroner. Kunstnerstipendene og garantiinntektene deles ut av Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere (utvalget) etter innstilling fra 23 komiteer oppnevnt av kunstnerorganisasjonene og 1 komité oppnevnt av utvalget selv.

Ordningen omfatter følgende fem stipendtyper til enkeltkunstnere:

1. Arbeidsstipend (fra 1 til 5 år) (kr 176 000 pr. år (2008)).
2. Arbeidsstipend til yngre/nyetablerte kunstnere (fra 1 til 3 år).
3. Diversestipend.
4. Stipend til eldre fortjente kunstnere (kr 20 000 pr. år).
5. Garantiinntekt (tilsvarende lønnstrinn 1 i statens regulativ).

1.2.5 *Fond for lyd og bilde*

Fond for lyd og bilde er opprettet for å gi rimelig godtgjørelse til norske rettighetshavere for den lovlige kopieringen til privat bruk som skjer fra videogrammer og fonogrammer, og å fremme produksjon og formidling av innspillinger i lyd og/eller bilde. Bevilgningen til Fond for lyd og bilde for 2008 er på vel 26 mill. kroner. Fondsmidlene benyttes i all hovedsak til tilskudd til prosjekter etter søknad fra de målgrupper som fondet er rettet mot; opphavsrettshavere, utøvende kunstnere og produsenter, og tilskuddene fordeles etter tilråding fra fagutvalg innenfor forskjellige sektorer. Totalt antall søknader til fondet i 2007 var 3 061.

1.2.6 *Fond for utøvende kunstnere*

Ved lov nr. 4/1956 om avgift på offentlig framføring av utøvende kunstners prestasjoner mv. ble det lagt avgift på ervervsmessig bruk av lydopptak. Avgiftsmidlene gikk til Fond for utøvende kunstnere. Som følge av senere innførte individuelle vederlagsordninger får fondet i dag kun inntekter fra avgift på offentlig framføring som ikke er vederlagspliktig etter åndsverkloven. Gramo, musikerne, artistene og plateselskapenes vederlagsbyrå, krever inn både vederlag og avgift, og viderefordeler avgiften til fondet. I 2007 ble det fordelt ca. 30,5 mill. kroner fra fondet.

1.2.7 *Sametinget – tilskudd til musikkformål*

Statstilskudd bevilges over Kultur- og kirkedepartementets budsjett, kap. 320 Allmenne kulturformål, post 53 Samiske kulturformål og forvaltes av Sametinget. Formålet med tilskuddsordningen for musikk er å øke antallet tiltak innen samiske musikkuttrykk. Målgruppen for tilskuddsordningen er utgivere av samisk musikk, musikktøvere og andre aktører som arbeider med samisk musikk.

Tildelingsrammen for 2007 var 1,55 mill. kroner fordelt på 10 tildelinger. Samlet søknadssum var på ca. 6 mill. kroner fordelt på 35 søkere. For 2008 er avsetningen 1,9 mill. kroner.

Bevilgningen til samiske kulturformål har blitt vesentlig styrket de senere år. Tiltak for samisk kultur vil også bli omtalt i en egen melding om samepolitikken.

1.2.8 *Utenriksdepartementet*

Hovedmålsettingen med Utenriksdepartementets utenrikskulturelle arbeid er å skape arenaer og møteplasser som tilrettelegger for dialog, utveksling og samarbeid med andre land. Arbeidet skal ha en verdi for norsk utenriks- og utviklingspolitikk ved at det støtter opp under definerte, norske interesser, og for norsk kulturliv ved å bidra til en bredere internasjonal kontaktflate og til å bringe kulturelle impulser tilbake til det norske samfunn.

Utenriksdepartementet har to søkbare støtteordninger for musikk – reisestøtteordningen for profesjonelle norske musikktøveres opptredener i utlandet, og støtteordning for utvikling av musikkprosjekter med profesjonelle musikere i land i sør. MIC Norsk musikkinformasjon forvalter disse støtteordningene på vegne av Utenriksdepartementet.

1.2.9 *Midler som fordeles av sjangerorganisasjonene*

Innenfor kategorien jazz, folkemusikk, pop og rock fordeles ulike sjangerorganisasjoner ulike former for støtte, som f.eks. klubbstøtte, stipender og støtte til opplæringstiltak.

1.2.10 *Tilskuddsordninger for vekstlag, amatørvirksomhet og voksenopplæring*

1.2.10.1 MUSIKKVERKSTEDSORDNINGEN

Musikkverkstedsordningen er en tilskuddsordning for aktiviteter innenfor sjangrene jazz, rock, folkemusikk og verdensmusikk. Formålet med ordningen er å støtte virksomheter som styrker og videreutvikler aktivitet, utøvelse og kvalitet innenfor de nevnte sjangrene. De fleste av midlene som fordeles gjennom Musikkverkstedsordningen gis til utstyr i øvings- og fremføringslokaler, til opplæring og kor-

tere kurs, til bygningsmessig tilrettelegging og til ikke-personlige instrumenter.

Tilskuddet bevilges fra Kultur- og kirkedepartementets budsjett over kap. 320 Allmenne kulturformål, post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd. Midlene utbetales som et rundsumtilskudd til Norsk musikkråd som fordeler midlene i tråd med formålet for midlene.

I 2008 er det bevilget vel 19 mill. kroner til dette formålet.

1.2.10.2 FRIFOND

Hovedmålgruppe er organisasjoner som er medlemmer av Norsk Musikkråd.

Norsk musikkråds andel av Frifondmidlene for 2007 utgjorde 38,4 mill. kroner, som fordeles mellom 15 av deres medlemsorganisasjoner. Dette tilskuddet er summen av to ulike bevilgningskilder; Stortingets bevilgning på 6,5 mill. kroner og overskuddet fra Norsk Tipping stipulert til kr 31,9 mill. for 2007.

1.2.10.3 MUSIKKENS STUDIEFORBUNDS VOKSENOPPLÆRINGSMIDLER

Musikkens studieforbund får tilskudd til opplæring fra Kunnskapsdepartementets budsjett over kap. 254 Tilskudd til voksenopplæring, post 70 Tilskudd til studieforbund. Studieforbundet bestemmer selv hvor mye av tilskuddet som skal gå til opplæring og hvor mye som skal gå til administrasjon. Resten fordeles som tilskudd til opplæringsvirksomheten i medlemsorganisasjonene, deres lag og til kurs i regi av fylkesmusikkrådene.

1.2.11 *Andre støtteordninger*

Det finnes også enkelte andre statlige støtteordninger der også tiltak og utøvere av rytmisk musikk kan søke. Blant de viktigste er Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner og Festspillene i Nord-Norges Stipend til unge, uetablerte kunstnere under 30 år.

1.3 *Løken-utvalgets delutredning om rytmisk musikk*

1.3.1 *Innledning*

Kultur- og kirkedepartementet nedsatte 10. oktober 2007 et utvalg til å gjennomgå tilskuddsordningene innenfor kulturområdet, herunder en gjennomgang av tilskudd til rytmisk musikk. Utvalget skal legge fram sin utredning 1. juni 2008.

Av hensyn til departementets arbeid med en stortingsmelding om rytmisk musikk, ble utvalget bedt om å legge fram en separat vurdering av dette området.

Meldingens kapittel 5 omhandler den avgrensning utvalget legger til grunn for begrepet rytmisk musikk

og utvalgets utdyping av sitt mandat, samt forhold utvalget vil komme tilbake til i sin endelige rapport.

1.3.2 Om mandatet

Løken-utvalget har utdypet sin forståelse av mandatet. Det heter blant annet i meldingen:

"Legge til rette for nyskaping og utvikling

Til forskjell fra de andre målene nedenfor er nyskaping og utvikling knyttet direkte til det overordnede målet for denne sektoren. Mens de andre målene kan plasseres i en mål/middelrelasjon for å få fram en bedre fungerende sektor og – i siste instans – en kvalitativt bedre kunstnerisk virksomhet, så er nyskaping og utvikling knyttet til egenskaper ved selve den kunstneriske virksomheten.

Utvalget ønsker å legge til grunn en bred forståelse av begrepene nyskaping og utvikling der både skapende og utøvende kunstnere kvalifiserer på like premisser. Som eksempel kan utvikling av en kunstnerisk tradisjon være nyskapende på samme vis som nyskrevet musikk.

Styrke prinsippet om armlengdes avstand mellom politikk og kunstfaglig skjønn

Begrepet "armlengdes avstand" markerer at kunst og kultur skal ha en relativ autonomi fra regjering og storting. Prinsippet er at staten skal være avgrenset fra å styre hvordan kunst og kultur skal få utvikle seg. Ikke minst er det viktig å sikre at statlige myndigheter ikke legger politiske føringer for den individuelle kunstners faglige virksomhet og uttrykk.

På myndighetsnivå vil dette blant annet tilsa en klarere definert faglig uavhengighet enn den et underliggende organ normalt har i sitt forhold til vedkommende departement. Typisk vil det være spørsmål om avskåret instruksjonsmyndighet i bestemte sammenhenger. De politiske myndigheter bør i denne sammenheng ta ansvar for å tilrettelegge infrastruktur, finansiering og å fordele ressurser mellom ulike kunstområder.

Et slikt definert armlengdes avstandsprinsipp (kombinert med en omfattende tilskuddsforvaltning) kan sees som en tilrettelegging for et kunstliv med stor frihet til nyskaping og utvikling.

Frigjøre ressurser fra administrasjon til kunstnerisk virksomhet

Et sentralt punkt i utvalgets mandat er å frigjøre ressurser fra administrasjon. En størst mulig andel av bevilgningene til kulturformål bør komme kunstnerisk virksomhet til gode. Dette har flere mulige implikasjoner, men de er ikke nødvendigvis entydige, og de krysses ofte av andre hensyn.

Gi større ansvar og frihet til institusjonene på feltet

Utvalget oppfatter dette primært som et hensyn til at institusjonene på feltet (Kulturrådet, Rikskonsertene, FLB, FFUK) får ansvar og frihet, dels som en anerkjennelse av disse institusjonenes kompetanse, men mest for at de skal kunne innrette seg effektivt med tanke på å nå gitte mål og på fleksibel ressursbruk.

Bidra til større mulighet til innsyn i ulike beslutninger

Utvalget vil se behovet for økt innsyn i et demokratisk perspektiv. Med innsyn i vurderingskriterier, innsyn i hvem som deltar i søknadsbehandling, innsyn i organisasjonenes tildeling til egne medlemmer osv. vil søkerne lettere kunne etterprøve og eventuelt utfordre myndighetsutøvelsen i tilskuddsforvaltningen. Dette kan også virke positivt ved å bidra til å skjerpe aktørenes årvåkenhet overfor tendenser til uheldig praksis."

1.3.3 Forslag fra Løken-utvalget

"Utvalget foreslår å opprette tre sjangeruavhengige støtteordninger for det rytmiske feltet:

- Fonogramordningen
- Arrangørordningen
- Musikerordningen
- En del av dagens ulike tilskuddsordninger til rytmisk musikk foreslås innlemmet og samordnet innenfor disse ordningene.
- Utvalget mener at tilskuddsordninger som er sjangeråpne og forutsetter kvalifiserte kunstfaglige vurderinger bør ligge i sentrale organer.
- De nye ordningene foreslås derfor forvaltet av en sentral, statlig aktør, slik som Norsk kulturråd, i armlengdes avstand fra departementet.
- Utvalget mener at interesseorganisasjonene er best i stand til å fordele tilskudd til amatører, vekstlag og fordele tilskudd som skal stimulere til bredde innenfor feltet.
- Utvalget foreslår derfor at det fastsettes at en viss andel av midlene innenfor de tre støtteordningene skal kanaliseres til interesseorganisasjonene for å brukes til mindre prosjekter.
- Utvalget peker i den sammenheng på Norsk musikkråd som en mulig forvalter for de "nære og raske" midlene.
- Inngangskriteriene i nye sammenslåtte ordninger bør bygge på en klarere avgrensning enn i dag, slik at treffsikkerheten økes.
- Tildelings- og utmålingskriteriene bør til gjengjeld innrettes slik at det er mulig for den enkelte søker å få et større støttebeløp enn i dag.
- For en del større ordninger bør det vurderes innført krav om at tildeling forutsetter annen finansiering/ressursinnsats.
- Utvalget foreslår å legge til rette for forenklede søknadsprosesser, bl.a. ved bruk av elektroniske løsninger.
- Utvalget mener at det bør vurderes å redusere antall søkerunder innenfor de store ordningene, bl.a. ved flerårsstøtte.
- Utvalget mener at departementet bør vurdere hvordan forvaltningen av Frifondmidlene fordeles mellom LNU, Norsk musikkråd og Norsk teatteråd.
- Utvalget anbefaler at departementet ser på tildelingskriteriene i de tre organisasjonene som fordeles Frifondmidlene.
- Utvalget mener det er behov for en samordning av eksisterende tilskuddsordninger på det internasjonale feltet og en styrking av den statlige innsatsen.

- Utvalget støtter konklusjonen i St.meld. nr. 22 (2004–2005) Kultur og næring om at arbeidet med å fremme norsk musikk i utlandet bør styrkes, og utvalget foreslår at aktiviteten til Norsk musikkinformasjon (MIC) og Music Export Norway (MEN) bør samordnes bedre.
- Utvalget mener at også Utenriksdepartementets tilskudd til internasjonalisering bør samordnes med de andre ordningene på feltet.
- Utvalget mener at Kultur- og kirkedepartementet bør komme fram til en mer enhetlig finansieringsmodell for regionale kompetansesentre før det eventuelt opprettes en permanent støtteordning for slike sentra. For å motta statlig støtte må kompetansesenteret også motta regional og lokal støtte.
- Det må foretas en egen vurdering av Rikskonsertene dersom Kultur- og kirkedepartementet ønsker mer informasjon om Rikskonsertenes virke på det rytmiske feltet."

1.4 Framtidige støtteordninger

1.4.1 Innledning

I meldingens kapittel 6 redegjøres det for forslagene fra Løken-utvalget når det gjelder statlige tilskuddsordninger for rytmisk musikk og fordelingsmekanismer for slike ordninger, høringsuttalelsene til departementet fra berørte parter og for departementets vurderinger og forslag. Meldingen drøfter hovedinnretningen for ny tilskuddsstruktur for rytmisk musikk. Det legges stor vekt på å skape dynamiske ordninger med rom for fortløpende tildeling. Departementet vil komme tilbake til detaljering og endelig utforming. Berørte miljøer vil bli trukket inn i dette arbeidet.

Delutredningen om det rytmiske musikkområdet inngår i Løken-utvalgets større utredning som også omfatter andre deler av kunstfeltet, og som har frist 1. juni 2008.

Utvalget peker på at forslagene i delutredningen:

"... kan legge føringer også for andre deler av musikk- og kulturfeltet. Utvalget har imidlertid ikke kunnet vurdere helheten og konsekvensene i denne omgang, men må komme tilbake til dette i sin endelige utredning" (s. 45 i utvalgets delutredning)."

Utvalget har også funnet det nødvendig å komme tilbake til en vurdering av forhold i mandatet som verdier og prinsipper for statlige tilskuddsordninger, ansvars- og arbeidsdeling mellom tilskuddsforvaltere, arbeidsorganisering og arbeidsformer og gjengangere blant aktører.

Departementet har vurdert de enkelte forslagene også på bakgrunn av disse generelle forbeholdene som utvalget tar, og vil når det synes hensiktsmessig, avvente utvalgets endelig rapport før oppfølging av utvalgets delutredning utformes endelig. En rekke av forslagene har også budsjettmessige konsekvenser,

og det er naturlig å utforme disse nærmere i budsjettmessig sammenheng.

1.4.2 Færre og større sjangeruavhengige ordninger

1.4.2.1 UTVALGETS FORSLAG

Utvalget foreslår å opprette tre sjangeruavhengige støtteordninger for det rytmiske musikkfeltet:

Utvalget går:

"inn for å slå sammen et antall eksisterende støtteordninger i tre sentrale sjangeruavhengige støtteordninger: Fonogramordningen, arrangørordningen og musikerordningen. Utvalget ser at tre slike brede, sjangeruavhengige støtteordninger for rytmisk musikk, kan legge føringer også for andre deler av musikk- og kulturfeltet. Utvalget har imidlertid ikke kunnet vurdere helheten og konsekvensene i denne omgang, men må komme tilbake til dette i sin endelige utredning."

"Ordningene får i hovedsak sine tilskuddsmidler fra det som er 55-poster og som skal gå til nyskapende og tidsavgrensede prosjekter. Noen nåværende ordninger av mindre og mellomstor størrelse som ikke hører inn under post 55, er også foreslått samordnet her. Tilskudd som går til grunnstøtte til utøvere og arrangører på det rytmiske feltet vil utvalget komme tilbake til som del av drøftingen i sin endelige utredning."

1.4.2.2 DEPARTEMENTETS VURDERING

De ulike tilskuddsordningene har vokst fram over tid og har fanget opp skiftende behov. I dag framstår denne tilskuddsstrukturen på mange måter som mindre hensiktsmessig, og det er en viktig oppgave å utvikle en struktur som ivaretar dagens behov og utfordringer.

Utvalgets forslag om tre sjangeruavhengige ordninger, for fonogram, arrangører og musikere for det rytmiske musikkfeltet, får bred tilslutning fra berørte aktører innenfor dette feltet.

Departementet støtter tanken om en ny struktur med færre og større tilskuddsordninger for profesjonell virksomhet som skal fordeles på bakgrunn av kunstfaglig skjønn og i armlengdes avstand til departementet. Et begrenset antall større og sjangeruavhengige ordninger kan gi en mer konsentrert og målrettet innsats for det rytmiske feltet. For brukerne vil en slik struktur være enklere å orientere seg i. Departementet mener likevel at det bør være en egen ordning for utstyr.

Departementet går på denne bakgrunn inn for en ny struktur med fire hovedinnretninger; fonogram-, arrangør-, musiker- og utstyrsordning.

De ulike ordningene blir nærmere omtalt nedenfor.

I utformingen av ordningene vil det bli lagt vekt på enkelte overordnede trekk:

- Ordningene innrettes slik at de kan fange opp nye initiativer, og slik at fordelingen av midler mellom ulike formål innenfor den enkelte ordning blir dynamisk og kan møte endringene i sektorens behov.
- Politiske føringer og særskilte prioriteringer må også kunne håndteres innenfor et justert system.
- Norsk kulturråd vil fortsatt få en sentral posisjon i forvaltning og fordeling av tilskuddsmidlene. Fordelingen av tilskudd fra ny ordning for utstyr vil bli lagt til et eget organ.
- For å styrke forutsigbarhet med hensyn til drift og aktivitet skal dagens praksis i Norsk kulturråd med mulighet for tilsagn om tilskudd for flere år videreføres.
- Statlig tilskudd til samme formål skal som hovedregel bevilges fra én kilde, og virksomheter som mottar årlig tilskudd av et visst omfang, skal ikke søke tilskudd fra andre statlig finansierte ordninger.
- Tilskudd til frivillig aktivitet gjennom Frifond tildeles som i dag av organisasjonene på feltet. Fordeling av tilskudd fra Frifond musikk skal videreføres i Norsk musikkråd.
- Tilskudd til landsomfattende musikkorganisasjoner samles i Norsk musikkråd. Statlige midler til Norsk musikkråd skal nyttes til videre utvikling av det frivillige musikklivet.

Organisasjonene for folkemusikk og folkedans mener folkedansen hører nært sammen med folkemusikken, og foreslår at de nye sjangerovergripende ordningene for rytmisk musikk også må være åpne for folkedansen. Departementet vil foreta en endelig avklaring av spørsmålet om fordeling av tilskudd til folkedans i samråd med sjangerorganisasjonene. Midler som organisasjonene for folkemusikk og folkedans selv fordeler, skal inngå i denne vurderingen.

Overgangen mellom amatører og profesjonelle er glidende. Mellom de to ytterpunktene amatør og profesjonell befinner det seg et vekstlag med grenseflater mot det profesjonelle feltet. Denne virksomheten representerer et tilfang av arrangører og utøvere som må utnyttes og videreutvikles. Det må finnes rom for slik virksomhet også innenfor en ny tilskuddsstruktur.

For å bidra til forenkling og mulighet for bedre innsyn for brukerne vil departementet opprette en felles internettportal for tilskudd fra ulike kilder som blant annet Norsk kulturfond, Fond for lyd og bilde og Fond for utøvende kunstnere. En slik felleløsning kan gi mulighet for å samordne søknadsbehandlingen slik at søknader i størst mulig grad blir adressert til det fondet, og behandlet under den avsetningen der de mest naturlig hører hjemme. En slik felleløsning vil også kunne gi søkeren større innsyn i saksbehand-

lingen. Departementet vil også arbeide videre med en nærmere samordning av forvaltningen av de tre instansenes ordninger.

Løken-utvalget peker på at forslaget til ny struktur for det rytmiske musikkfeltet kan gi føringer for det øvrige musikk- og kulturfeltet. Utvalget vil derfor komme tilbake til dette i sin endelige rapport.

1.4.3 Tilskudd til musikkinnkjøp, innspilling og produksjon

1.4.3.1 LØKEN-UTVALGETS FORSLAG

Utvalget går inn for en "Fonogramordningen/Produksjonsordningen" hvor innkjøpsordningen for nye norske fonogrammer og Fonograminnspilling Norsk kulturråd inngår.

Utvalget har også vurdert om fonogramstøtteordningene i Fond for lyd og bilde og Fond for utøvende kunstnere bør inngå i eller samordnes med denne nye fonogramordningen:

"Utvalget har på nåværende tidspunkt ikke oversikt over hvilke konsekvenser dette vil medføre for de nevnte fondene, og må derfor komme tilbake til en vurdering av ovennevnte fond og deres støtteordninger i sin endelige innstilling. Utvalget vil imidlertid ikke unnlate å nevne at sett fra det rytmiske feltet kan en slik samordning fortone seg hensiktsmessig."

1.4.3.2 DEPARTEMENTETS VURDERING

Løken-utvalget mener det er hensiktsmessig med en fonogramordning som samordner dagens innkjøpsordning for fonogram under Norsk kulturråd og den støtte til produksjon som i dag gis fra ulike statlige fond.

Departementet mener tilskudd til innkjøp og støtte til innspilling og produksjon av musikk er så vidt forskjellige både med hensyn til formål, krav til vurdering og fordeling av tilskudd, at det er hensiktsmessig å opprettholde selvstendige saksbehandlingsopplegg for støtte til innspilling og produksjon.

Dagens innkjøpsordning for fonogram omfatter hele musikkfeltet. Det er for 2008 avsatt 13,4 mill. kroner til innkjøp av nye norske fonogram under kap. 323 Musikkformål, post 55 Norsk kulturfond. Dagens innkjøpsordning for fonogram er i sin innretning å sammenligne med de selektive innkjøpsordningene for litteraturområdet. I denne forbindelse vises det til forslag fra Samstemt! om en innkjøpsordning for musikk tilsvarende innkjøpsordningen for litteratur.

Departementet mener dagens innkjøpsordning for fonogram bør videreføres som selvstendig og selektiv ordning og omfatte fonogrammer innen alle musikkjangre og som en ordning for musikkfeltet som helhet. Det er behov for å styrke ordningen for å øke innkjøpsprosenten så vel som antallet eksemplarer som kjøpes inn. Ordningen skal også omfatte inn-

kjøp og distribusjon av digitalisert musikk. Departementet vil vurdere dette i budsjettssammenheng.

Distribusjon av digitalisert musikk, herunder prosjekter som Låtlån/Phonofile, vil også bli vurdert i en egen melding til Stortinget om digitalisering. Departementet vil i den sammenheng også omtale MIC Norsk musikkinformasjon samt arkivene innen jazz, viser og folkedans.

Innkjøpsordningen for fonogram har en innretning tilsvarende innkjøpsordningene på litteraturområdet, og bør hete Innkjøpsordningen for musikk. Ordningen skal forvaltes av Norsk kulturråd. Departementet vil styrke og utvide ordningen.

Når det gjelder statlig støtte til produksjon av fonogram gis dette i dag fra Norsk kulturfond, Fond for lyd og bilde og Fond for utøvende kunstnere. Utvalget peker på en mulig samordning mellom avsetningene under Norsk kulturfond, Fond for lyd og bilde og Fond for utøvende kunstnere.

De tre fondene har noe ulik begrunnelse og formål:

- Norsk kulturråd har som hovedmål å stimulere det profesjonelle kunstlivet, styrke kulturvernet og gjøre kunst- og kulturverdier tilgjengelige for så mange som mulig.
- Fond for lyd og bilde er opprettet for å gi rimelig godtgjørelse til rettighetshavere for den lovlige kopiering til privat bruk som skjer fra videogrammer og fonogrammer, og for å fremme produksjon og formidling av innspillinger i lyd og/eller bilde.
- Fond for utøvende kunstnere er en vederlagsordning regulert i lov om avgift på offentlig framføring av utøvende kunstners prestasjoner mv. Utvalgets forslag vil kreve lovendring. I 2007 gikk 10 mill. kroner av fondets avsetning til fonogramproduksjon, hvorav tilnærmet 6 mill. kroner eller 60 pst. til det rytmiske musikkfeltet. Departementet mener at det er naturlig å se avsetningene til fonogramproduksjon i Fond for lyd og bilde og Fond for utøvende kunstnere i sammenheng.

Departementet mener det ut fra et brukerperspektiv er behov for bedre samordning av søkerprosessene for tilskudd til innspilling/produksjon, og viser til tidligere omtale av en felles søkerportal for slik støtte forankret i Norsk kulturråd. Departementet går videre inn for administrativ integrering for de tre fondsavsetningene Norsk kulturfond, Fond for lyd og bilde og Fond for utøvende kunstnere. Støtte til innspillinger og produksjon skal i hovedsak vurderes under Fond for lyd og bilde og Fond for utøvende kunstnere. De innspillingsformål Norsk kulturråd har gitt tilskudd til, vil bli videreført. Det vil bli arbeidet

videre med en nærmere samordning av fondene, samtidig som man ivaretar de grunnleggende prinsippene bak de ulike fondene.

Det ble i Ot.prp. nr. 46 (2004–2005) Om endringer i åndsverksloven varslet at departementet vil vurdere nødvendige endringer i Forskrift for fond for lyd og bilde for å inkludere rettighetshavere til tekst, fotografi og billedkunst. Et utkast til ny forskrift for Fond for lyd og bilde, som inkluderer rettighetshavere til tekst, fotografi og billedkunst, ble sendt på høring høsten 2007, jf. departementets uttalelse om dette i St.prp. nr. 1 (2007–2008). Høringsfristen var 15. januar 2008.

I høringsutkastet vedrørende ny forskrift om tilskudd fra Fond for lyd og bilde har departementet foreslått å inkludere rettighetshavere til tekst, foto og billedkunst i fondet. Høringsinstansene er også bedt om å uttale seg om hvorvidt det såkalte vederlags-hensynet, dvs. i hvilken grad den enkelte søker rent faktisk er utsatt for lovlig kopiering til privat bruk, bør tas ut av tildelingskriteriene. Blant andre GramArt har uttalt seg mot dette. Departementet har på bakgrunn av en nærmere vurdering kommet til at vederlags-hensynet bør videreføres som ett av tildelingskriteriene i ny forskrift om tilskudd fra Fond for lyd og bilde.

1.4.4 Tilskuddsordning for arrangører

1.4.4.1 UTVALGETS FORSLAG

Utvalget foreslår en arrangørordning som omfatter tilskudd til festivaler, arrangører og til utstyr:

"Utvalget foreslår å opprette en egen arrangørordning, hvor alle elementene i ordningen er ment å styrke arrangørene og derigjennom utøverne. Det foreslås å samle en del mindre ordninger som forvaltes av de ulike interesseorganisasjonene i dag. Disse ordningene danner i fellesskap en spillestedstøtteordning innenfor arrangørordningen og er ment å styrke satsingen på helårsarrangørene."

1.4.4.2 DEPARTEMENTETS VURDERING

I 2008 gis det tilskudd til arrangører fra en rekke ordninger: tilskuddsordningen for musikkfestivaler, tilskuddsordningen for turné- og arrangørstøtte for rock og populærmusikk under Norsk kulturråd, og fra Norsk Rockforbund, Norsk jazzforum og Rådet for folkemusikk og folkedans/Den norske folkemusikkscena.

Tilskuddsordningen for musikkfestivaler i Norsk kulturråd omfatter hele musikkfeltet. Totalt er det avsatt 28,2 mill. kroner til dette formålet for 2008. Av dette er om lag 18,5 mill. kroner fordelt til 56 festivaler innen sjangrene jazz, rock/pop, folkemusikk og verdensmusikk.

Departementet går inn for en ny felles tilskuddsordning for arrangører innenfor det rytmiske musikk-

feltet som skal omfatte både festivaler, klubber og andre arrangører. Ordningen blir lagt under Norsk kulturråd. Det vil bli nærmere vurdert om hovedfordelingen mellom festivaler og andre arrangører skal foretas i statsbudsjettet.

Den nye tilskuddsordningen for arrangører skal ha som formål å sikre drift og programmering for arrangører, klubber, scener og festivaler innenfor det rytmiske feltet. Ordningen skal baseres på de midlene som i dag fordeles til slike formål gjennom Norsk kulturråd og på midler som sjangerorganisasjonene hittil har viderefordelt til klubber og scener.

Gjennom arrangørstøtten vil de helårige konsertstedene og klubbene få mer forutsigbare økonomiske rammer og et grunnlag for utvikling av konserttilbudet. Departementet anser dette som et særskilt innsatsområde. Det vises også til tidligere omtale av behovet for økonomisk forutsigbarhet og muligheten for å gi tilsagn for flere år. Departementet mener dette også bør komme helårsarrangørene til gode.

I tråd med Løken-utvalgets forslag vil departementet legge til rette for at det innenfor arrangørstøtten også blir rom for fortløpende tildeling av tilskudd. Sjangerorganisasjonene skal trekkes med i den fortløpende fordelingen til klubber og scener på en hensiktsmessig måte.

1.4.5 Tilskuddsordning for utstyr

Innenfor dagens tilskuddsystem gis det tilskudd til utstyr gjennom Norgesnett og fra tilskuddsordningen for musikkverksteder.

Løken-utvalget foreslår at tilskuddsordningen for arrangører også skal omfatte tilskudd til utstyr med innlemming av Norgesnett og tilskuddsordningen for musikkverksteder. Fra høringsuttalelsene vises det til at Norgesnett uttaler generell støtte til forslagene til strukturendring.

Tilskuddet til Norgesnett forvaltes av Norsk kulturråd. Tilskuddet utbetales til Norgesnett som fordeler tilskudd til kjøp og vedlikehold av profesjonelt teknisk utstyr til de 26 scenene for rytmisk musikk, som er medlemmer av nettverket. Tilskuddet til Norgesnett utgjorde i 2007 7,2 mill. kroner.

Tilskudd til musikkverksteder innen jazz, pop/rock, folkemusikk og verdensmusikk forvaltes av Norsk kulturråd, men tilskuddsmidlene utbetales til Norsk musikkråd som administrerer og fordeler midlene i ordningen gjennom fire sjangerutvalg, som er representativt sammensatt. Fra musikkverkstedordningen gis støtte blant annet til utstyr til øvings- og fremføringslokaler, avgrenset opplæring/kortere kurs, bygningsmessig tilretteleggelse, opptaksutstyr og ikke-personlige instrumenter. Musikkverkstedordningen utgjorde i 2007 16,5 mill. kroner.

Fra tilskuddsordningen for musikkverksteder gis det i dag også tilskudd til andre formål enn øveloka-

ler og teknisk utstyr. Tilskudd til disse formålene må sees i sammenheng med Norsk musikkråds fordeling av tilskudd fra Frifond. Avsetningen til tilskuddsordningen for musikkverksteder for 2008 er økt til 19 mill. kroner.

Gode tekniske vilkår er svært viktig for framføring av rytmisk musikk. Departementet går derfor inn for en egen utstyrsordning. Departementet går inn for å slå sammen tilskuddet i Norgesnett og Musikkverkstedsordningen i en stor ordning for øvingslokaler og utstyr til både scener og øvingslokaler for rytmisk musikk, forvaltet av Norsk kulturråd. Den endelige utforming av tilskuddsordningen vil bli utformet i et samarbeid med berørte parter. Departementet legger stor vekt på at eksisterende kompetanse for innkjøp og forvaltning av utstyr til scener og øvingslokaler blir ivarettatt og videreført, og kommer feltet til gode. Norgesnett og Norsk musikkråd, som arbeider med fordelingen av midlene i Musikkverkstedsordningen, har en slik viktig kompetanse. Krav til lokal og eventuell regional egenandel for statlig tilskudd til utstyr og til øvingslokaler vil bli vurdert.

1.4.6 Tilskuddsordning for musikere

1.4.6.1 UTVALGETS FORSLAG

Løken-utvalget foreslår en tilskuddsordning for musikere:

"Utvalget foreslår å opprette en stor musikerordning til erstatning for flere mindre støtteordninger rettet mot musikerne på det rytmiske feltet i dag. Forslaget medfører en mer fokusert og samlet tilskuddsordning hvor utøverne vil kunne søke prosjektmidler. Utvalget har ikke innlemmet tilskudd fra Fond for lyd og bilde, Fond for utøvende kunstnere og Statens kunstnerstipend i ordningen fordi utvalget på det nåværende tidspunkt ikke har tilstrekkelig informasjon om hvilke konsekvenser dette vil få for helheten. Statens kunstnerstipend er også holdt utenfor fordi dette dreier seg om overføringer kunstnere mottar for å kunne arbeide som kunstnere. Støtten avhenger ikke av at kunstneren gjennomfører et på forhånd avtalt prosjekt."

1.4.6.2 DEPARTEMENTETS VURDERING

Departementet slutter seg til Løken-utvalgets forslag om å opprette én stor musikerordning. Ordningen skal innrettes mot profesjonelle utøvere og vil bli lagt til Norsk kulturråd. Formålet er å sikre at utøvere innenfor de rytmiske sjangrene skal få bedre og mer forutsigbare rammer.

Departementet går inn for en musikerordning som i utgangspunktet er basert på avsetningen til turnévirksomhet innenfor Turné- og arrangørstøtten for rock og populærmusikk. Musikerordningen er en viktig satsing for departementet, og departementet vil styrke ordningen. Formålet med ordningen skal være å legge til rette for turnévirksomhet og konsertpro-

duksjon. Tilskuddsordningen vil omfatte alle sjangrene innenfor det rytmiske musikkfeltet. Ordningen skal styrke rammevilkårene for musikere og særlig for utøvere innen pop og rock.

I påvente av en samordning av ulike statlige tilskudd for å fremme norsk musikk i utlandet, vil det også bli gitt tilskudd til utenlandsturneer for musikere innenfor pop/rock fra den nye musikerordningen, jf. også nedenfor pkt. 1.5.2 Internasjonalisering. Med etablering av en egen tilskuddsordning for musikere, er det naturlig å vurdere om deler av midlene som Rikskonsertene i dag disponerer til ulik konsertvirksomhet også kan inngå i en ny musikerordning.

Musikerordningen vil bli innrettet slik at den ivaretar sektorens behov for fortløpende søknadsbehandling og tildeling av midler. Det vil innenfor ordningen også bli lagt vekt på tiltak som kan styrke talentutviklingen på pop- og rockområdet. Slike tiltak er et supplement til talentutviklingen som sjangerorganisasjonene for jazz og folkemusikk driver.

Tilskuddsordningen for musikkensembler under Norsk kulturråd omfatter hele musikkfeltet. Ordningen vil i påvente av Løken-utvalgets endelige rapport bli videreført som i dag også for tilskudd til det rytmiske feltet.

Innenfor den eksisterende tilskuddsordningen for musikkensembler er det blant annet et krav at et ensemble må ha minimum to medlemmer for å kunne søke tilskudd. Fra folkemusikkfeltet har det vært pekt på at utøvere innen folkemusikk faller utenfor på grunn av ordningens avgrensning mot solister. Departementet legger til grunn at en ny ordning bedre tilpasses sjangrenes ulike behov.

1.4.7 Om innretting av tilskuddsordninger og saksbehandling

1.4.7.1 KRITERIER FOR UTFORMING AV TILSKUDDSORDNINGER

1.4.7.1.1 Utvalgets forslag

Utvalgets forslag er at tilskuddsordningene har tre hovedtyper kriterier:

- Inngangskriterier
- Tildelingskriterier
- Utmålingskriterier

"For å redusere administrasjon, frigjøre ressurser til kunstnerisk virksomhet og legge til rette for innsyn vil utvalget se på om det vil være hensiktsmessig å øke bruken av objektive inngangskriterier. Slike kriterier innebærer at alle som oppfyller enkelte objektive kriterier vil få sin søknad behandlet. Disse kriteriene må være utformet slik at de ikke favoriserer en sjanger framfor en annen. Dette gir større forutsigbarhet for søkerne og en enklere behandlings-

prosess for forvalterne, som også kan redusere koordineringskostnadene seg imellom.

Ulempen kan være at man uforvarende stenger ute søknader som ut fra selve formålet med ordningen burde vært behandlet (og ev. innfridd).

Når det gjelder tildelingskriteriene, vil disse typisk være skjønnsbaserte. I den grad tildelingskriteriene kan gjøres objektive, kan de integreres med inngangskriteriene og tildelingen kan automatiseres. Dette synes imidlertid lite aktuelt for de aller fleste ordninger. Det er et faglig skjønn som vil måtte være utslagsgivende for å tildele støtte eller ikke. I den forbindelse vil prinsippet om armlengdes avstand være vesentlig.

Når det gjelder utmålingskriteriene, kan også disse forsøkes gjort mer objektive. Det vil bl.a. kunne innebære at søkere som tilfredsstillende objektive inngangskriterier og som når opp ut fra en faglig skjønnsvurdering, også vil få dekket samme andel av kostnadene ved sine prosjekter, ev. differensiert ut fra ulike grader av inntjeningsmuligheter."

1.4.7.1.2 Departementets vurdering

Utvalget tar til orde for å innføre objektive eller klarere inngangskriterier i de nye sammenslåtte ordningene, å vurdere å innføre forutsetninger om annen finansiering/ressursinnsats, forenkling av søknads- og rapporteringsrutiner og reduksjon av antallet søknader ved for eksempel å innføre støtte for flere år.

Departementet slutter seg til at det er ønskelig å forenkle arbeidet med søknader og rapportering både for søkerne og søknadsbehandlerne. Departementet vil derfor ta initiativ til en felles søknadsbase for tilskuddsordninger til kunst- og kulturformål. Det vil være et viktig tiltak for å sikre at søkerne har lik tilgang på informasjon om tilskuddsmulighetene som finnes, rett søkeinstans og de krav som stilles til søknaden.

Det er også i dag etablert objektive inngangskriterier for enkelte ordninger. For tilskuddsordningen for musikkfestivaler under Norsk kulturfond er det satt krav om at musikkfestivalen arrangeres årlig eller annethvert år med minst to dagers varighet, og at den mottar offentlig tilskudd fra egen region. Tilsvarende er det i St.meld. nr. 10 (2007–2008) Knutepunkt lagt opp til objektive kriterier for tilskudd for knutepunktfestivaler ved at det kreves at festivalen blir arrangert hvert år, at den har klar stedsforankring og at det er regional medvirkning.

Departementet anser også at objektive kriterier kan være et virkemiddel for tilskudd til visse typer formål. Slike kriterier kan eventuelt knyttes til typer av kostnader som kan inngå i beregningsgrunnlaget, fratrukk for uttak av utbytte i aksjeselskap, krav til egeninntekter og til annen offentlig støtte. Muligheten for å utvikle objektive inngangskriterier vil variere med ordningenes formål og innretting. Det er viktig at ordningene er best mulig tilpasset sektorens behov, og kriterier for tilskuddssøknader bør derfor utvikles i samråd mellom tilskuddforvalter og sekto-

ren selv. Det må fortsatt legges til rette for nyskaping og forsøksvirksomhet, og det må sikres at avgrensning av målgruppen gjennom objektive inngangskriterier ikke har utilsiktede konsekvenser. Organisasjoner som videreforder statlige midler har et spesielt ansvar for å legge til rette for at også ikke-medlemmer kan søke støtte.

Departementet deler utvalgets vurdering av at det ved utmåling av statlig støtte må gis rom for skjønnsutøvelse og prioritering. Departementet avventer en bredere drøfting av disse spørsmålene i Løken-utvalgets endelige rapport som skal foreligge i juni 2008.

De forvaltningsrettslige grunnprinsippene slik de bl.a. kommer til uttrykk i forvaltningsloven, må imidlertid legges til grunn for all søknadsbehandling. Rettsikkerhetshensyn stiller klare krav til saksbehandlingen.

1.4.7.2 BEVILGNINGSSTRUKTUR

1.4.7.2.1 *Utvalgets forslag*

Utvalget viser til at innenfor hver sjanger finnes det meget små ordninger:

"Etter utvalgets skjønn bør en rekke nåværende ordninger slås sammen. Om ikke andre tiltak innføres samtidig, kan dette sannsynligvis lede til en økning i samlet søkeaktivitet. En sammenslåing bør derfor ledsages av komplementære tiltak som er egnet til å begrense søkeaktiviteten og derved de samfunnsøkonomiske kostnadene knyttet til slik aktivitet."

1.4.7.2.2 *Departementets vurdering*

Utvalget viser til at en rekke tilskuddsordninger er små og bør slås sammen i større ordninger. Departementet er ikke uenig i dette, men vil peke på at det over Kultur- og kirke departementets budsjett årlig blir bevilget midler til en rekke formål, både enkelttiltak og tilskuddsordninger.

For 2008 gis det bl.a. tilskudd til mer enn 80 ulike enkelttiltak og tilskuddsordninger innenfor frivillighetsformål, allmenne kulturformål og musikkformål. Av disse 80 tilskuddene er 15 ordninger der tilskudd fordeles videre til ulike tiltak og mottakere etter søknad. De øvrige tilskuddene er enkelttilskudd til produksjon og/eller formidling av musikk eller til annet faglig utviklingsarbeid på musikkområdet, ikke ordninger for videre fordeling.

Departementet deler likevel utvalgets oppfatning av at antallet tilskuddsordninger er for mange og delvis for små, og at tilskudd til samme formål ikke bør bevilges fra flere kilder.

1.4.7.3 ADMINISTRASJON

1.4.7.3.1 *Utvalgets forslag*

Utvalget har vurdert administrative kostnader for en del ordninger basert på opplysninger for året 2005. Gjennomgangen viser at administrasjonsutgifter regnet som prosent av de midlene som går til utøverne varierer fra 3 pst. til 62 pst.

Utvalget viser til at departementet for Frifonds-midlene har fastsatt en prosentsats på 10 pst. for administrasjon av de midlene som fordeles direkte til lokallag. Utvalget ser det på denne bakgrunn som formålstjenlig at departementet gjennomgår de ulike ordningene på feltet med sikte på tilsvarende regler for andre virksomheter.

Utvalget mener videre det er grunnlag for gjennomgang av særskilte tilskudd og ordninger der det er begrunnet tvil om dimensjoneringen av administrasjonen, og der det har vært så betydelige problemer med å framskaffe et adekvat tallmateriale at utvalget ikke har noen begrunnet oppfatning av dimensjoneringen.

1.4.7.3.2 *Departementets vurdering*

Det er viktig at statlig kulturtilskudd i størst mulig grad skal gå til den kunstneriske virksomheten. Hva som er rett nivå på administrative kostnader, må sees i forhold til virksomhetenes omfang og oppgaver.

Forslaget om å fastsette administrasjonskostnad som en prosentvis andel av tilskuddet vil bli vurdert når nye ordninger etableres, og vil bli sett i sammenheng med tiltak som økt standardisering og elektronisk søknadsbehandling.

Slike retningslinjer kan vurderes for tilskudd som bevilges til mottakere som rundsumtilskudd for videre fordeling, som for eksempel ordninger som Frifond eller for midler til fortløpende fordeling og eventuelle ordninger med objektive tilmålingskriterier. Satsene må sees i forhold til ordningens størrelse. Bruk av prosentvise satser for administrasjonskostnader kan også vurderes kombinert med fastsettelse av et øvre tak for slike kostnader. Store ordninger, eller en økonomisk styrking av ordninger, tilsier ikke nødvendigvis høyere administrasjonskostnader. Det kan være mindre hensiktsmessig å fastsette prosentvise satser for administrasjon for rammetilskuddet til mindre institusjoner og tiltak generelt, fordi lønnsutgifter i slike virksomheter som regel vil omfatte faglig utviklingsarbeid og liten grad av administrasjon av ordninger.

Departementet stiller seg positiv til å foreta en gjennomgang av ulike tilskudd med tanke på forenkling og utvikling av større ordninger. Økt bruk av objektive inngangs- og utmålingskriterier vil bli nærmere vurdert.

Departementet vil vurdere muligheter for administrativ forenkling og derved reduserte administrative kostnader, blant annet ved omstrukturering av tilskuddsordninger, elektronisk søkemulighet og saksbehandling samt standardisering av de ulike ledd i søknadsbehandlingen.

Nye tilskuddsordninger må fange opp nye strømninger og utviklingstendenser. Ordningene må ha en ressurseffektiv forvaltning slik at midlene i størst mulig grad kan rettes mot kunstproduksjon og formidling.

Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere og Fond for lyd og bilde har i dag felles sekretariat med Norsk kulturråd. Departementet vil vurdere å legge opp til tilsvarende ordning for Fond for utøvende kunstnere. Formålet er å legge til rette for økt samhandling og samordning mellom fondsmidler med like formål. En slik ordning vil gi administrative samordningsgevinster. Samtidig må de ulike instansenes egenart ivaretas.

1.4.8 Fortløpende tilskuddstildeling – organisasjonenes rolle

1.4.8.1 UTVALGETS FORSLAG

Løken-utvalget foreslår at det settes av midler innenfor de store tilskuddsordningene som kan forvaltes av interesseorganisasjonene etter prinsippet "raskt og nært". Organisasjonene er viktige i forvaltningen av mindre ordninger:

"Utvalget ser imidlertid at det er behov for ordninger hvor utøvere og arrangører kan motta mindre tilskudd raskt. Slike midler er blant annet viktig for å kunne ivareta små, gode prosjekter som løpende oppstår, samt mer generelt for å stimulere til bredde innenfor det rytmiske feltet. Utvalget foreslår derfor at det settes av midler innenfor de tre ordningene som forvaltes etter prinsippet "raskt og nært"."

"... at denne formen for støtteordning legges til interesseorganisasjonene. Utvalget mener at objektive kriterier bør stå sentralt i denne formen for ordninger, at administrasjonskostnadene må holdes innenfor stramme rammer, og at ordningene også her må være mest mulig sjangerbrede.

Utvalget vil peke på Norsk musikkråd som en mulig forvalter av midlene som behandles etter prinsippet "raskt og nært"."

1.4.8.2 DEPARTEMENTETS VURDERING

Tilgangen til midler som fordeles fortløpende til profesjonell virksomhet varierer mellom de rytmiske sjangrene. Pop og rock har i noen grad tilgang på slike midler gjennom Turné- og arrangørstøtten (TARP) som fordeles av Norsk kulturråd fire ganger per år som blant annet transport- og reisestøtte. Jazzfeltet har etablert egne ordninger i Norsk jazzforum og i de regionale jazzsentrene. Rådet for folkemusikk og folkedans fordeles tilskudd til formidlingstiltak

m.v. til ulike aktører innen folkemusikk og folkedans. Midler til amatørfeltet fordeles av Norsk musikkråd gjennom Frifondmidlene.

Departementet slutter seg til at det vil være hensiktsmessig å legge til rette for fortløpende tildelinger til profesjonelle musikere gjennom den nye tilskuddsordningen for musikere under Norsk kulturråd. Det er viktig at tildelingssystemet ivaretar dette behovet.

Innenfor den nye tilskuddsstrukturen legges det opp til at alle statlige tilskuddsmidler til arrangører samles i en tilskuddsordning for arrangører under Norsk kulturråd. Det skal også tildeles midler fortløpende fra denne ordningen og det er viktig at tildelingssystemet ivaretar behovet for rask tildeling. Sjangerorganisasjonene vil bli trukket inn i arbeidet med den fortløpende fordelingen av arrangørmidler til scener og klubber. Sjangerorganisasjonene innenfor jazz og folkemusikk vil fortsatt kunne støtte utøvere som i dag.

Kultur- og kirke departementet vil sammen med Utenriksdepartementet se på muligheter for å samordne ulike ordninger til fremme av norsk musikk i utlandet. Målet er å samordne ordninger for norske musikere slik at det gir grunnlag for aktivitet både i Norge og i utlandet. Pop/rock-musikere skal inntil videre fortsatt kunne søke midler til aktivitet/turneer i utlandet innenfor midler som er hentet fra dagens TARP-ordning.

1.4.9 Frifond

1.4.9.1 UTVALGETS FORSLAG

Utvalgets forslag er kulturaktivitet bør ligge til grunn for å motta tilskudd. Utvalget uttaler bl.a.:

"Utvalget anbefaler at departementet ser på tildelingskriteriene i de tre organisasjonene som fordeler Frifondmidlene. Utvalget mener at bare de som driver reell kulturaktivitet skal motta tilskudd over denne ordningen. Spillemidlene som går til idrett fordeles av andre organisasjoner. Utvalget mener også at departementet bør vurdere hvordan forvaltningen av Frifondmidlene fordeles mellom de tre organisasjonene, gitt at søknadsmengden relativt sett er klart størst hos NMR og Norsk teatteråd som tildeler midler til reell kulturaktivitet."

1.4.9.2 DEPARTEMENTETS VURDERING

I St.prp. nr. 1 (2007–2008) kap. 315 post 72 Tilskudd til frivillig virksomhet heter det at foreslått bevilgning skal gå til barn og unges kulturaktivitet på lokalt nivå. I St.meld. nr. 39 (2006–2007) Frivillighet for alle heter det at Regjeringen vil gjennomføre en evaluering av Frifond-ordningen for å vurdere om det er behov for å målrette ordningen ytterligere. Det vil derfor ikke bli foreslått noen endring i Frifond-ordningen nå.

1.5 Kompetanse og nettverk

1.5.1 Modeller for kompetansenettverk/sentra for rytmisk musikk

1.5.1.1 UTVALGETS FORSLAG

Utvalget mener at dersom staten også skal gi tilskudd til regionale kompetansesentre, ev. opprette en driftsordning for dette, må det først utvikles en enhetlig finansieringsmodell for slike sentra.

Kompetansesentrene bør på lik linje med tilskuddsordningene være sjangerbreie. Utvalget mener begrepet bør innbefatte både regionale kompetansesentre for rytmisk musikk, de fem regionale jazzsentre og sentre for folkemusikk.

Utvalget uttaler ellers bl.a.:

"Regionale kompetansesentre bør vokse fram nedenfra og ikke opprettes der det ikke et grunnlag for denne typen sentra. Det er derfor ikke sikkert at alle regionale kompetansesentre må være like sterke innenfor hver sjanger i og med at det vil være ulike sjangere innenfor det rytmiske feltet som utøves i ulike geografiske områder. Selve infrastrukturtiltaket regionale kompetansesentre bør imidlertid være enhetlig på landsbasis. Det bør ikke finnes flere regionale kompetansesentre i hver region som konkurrerer med hverandre, eller nødvendigvis et regionalt kompetansesenter i hver region. Der det er hensiktsmessig bør kompetansesentrene samhandle med de allerede eksisterende 18 fylkesmusikkrådene."

Utvalget mener at på samme måte som for knutepunktinstitusjonene må det være en forutsetning for statlig støtte at kompetansesenteret også mottar regional og lokal støtte.

1.5.1.2 DEPARTEMENTETS VURDERING

Over Kultur- og kirkedepartementets budsjett gis det for 2008 tilskudd til drift av regionale jazzsenter i Oslo, Arendal, Bergen, Trondheim og Bodø. Videre gis det tilskudd til et kompetansesenter for rock i Bergen (BRÅK). Departementet er kjent med at tilsvarende tiltak for rockområdet er i virksomhet i Kristiansand, Tromsø, Stavanger og Drammen.

Departementet deler utvalgets vurdering av at regionale kompetansesentre bør vokse fram nedenfra og at sentrene kan ha ulik vektning av sjangre innenfor en felles struktur. Samarbeid ut over det rytmiske musikkfeltet kan være ønskelig, ikke minst med tanke på å kunne tilby et støtteapparat for utøvere i etableringsfasen uavhengig av musikkuttrykk. Departementet slutter seg til Løken-utvalgets innstilling der det heter:

"... Det bør ikke finnes flere regionale kompetansesentre i hver region som konkurrerer med hverandre, eller nødvendigvis et regionalt kompetansesenter i hver region."

Det forutsettes at de regionale kompetansesentrene samhandler med andre aktører innenfor det rytmiske musikkfeltet i regionen og med fylkesmusikkrådene på områder der dette er naturlig.

Departementet vil støtte drift av eksisterende kompetansesenter for rytmisk musikk. Tilskuddet til de regionale jazzsentrene vil bli videreført. Det forutsettes at jazzsentrene inngår i en helhetlig regional struktur for det rytmiske feltet som helhet.

Formålet er å bidra til et landsdekkende og kostnadseffektivt nettverk av kompetansesenter på det rytmiske området. Den kompetansen som finnes i den enkelte region må styrkes, samordnes og stilles til rådighet for de ulike regionale aktørene og på det rytmiske feltet. Det statlige tilskuddet til kompetansesenter skal nyttes til kompetanseutviklende tiltak.

Departementet anser 60/40-fordeling av tilskuddet som en mulig modell for offentlig støtte til framtidige regionale sentra for rytmisk musikk. Støtten vil være driftstøtte.

For å utvikle realiserbare modeller vil departementet gå inn for at det stilles til rådighet midler til videre utvikling av kompetansesenter for rytmisk musikk basert på allerede eksisterende sentra innen jazz, rock og folkemusikk. Ved tildeling av midler vil departementet legge vekt på følgende kriterier:

- Senteret må være etablert og kunne vise til drift innenfor ett av områdene jazz, rock eller folkemusikk.
- Senteret må dokumentere behov og målgrupper for tilbudet.
- Forpliktende regional økonomisk medvirkning tilsvarende 40 pst. av samlet offentlig tilskudd.
- Egeninntekter.
- Formålet med virksomheten skal rette seg mot det profesjonelle musikkfeltet/og overgangen til dette feltet.
- Konkrete samarbeidsavtaler med eventuelle andre regionale aktører med tanke på å kunne tilby kompetanseutviklende tiltak tilpasset hele det rytmiske feltet i regionen.
- En omforent modell for administrativ forankring og samhandling mellom de regionale aktørene.
- Tilbudet skal inneholde tiltak innenfor bransjere-latert virksomhet som management, managervirksomhet, promotion, lov og avtaleverk, arrangørkompetanse.
- Samarbeid på tvers av og ut over det rytmiske musikkfeltet vil bli vektlagt.

1.5.2 Internasjonalisering

1.5.2.1 UTVALGETS FORSLAG

Når det gjelder tiltak for å fremme norsk musikk i utlandet uttaler Løken-utvalget at for å nå fram internasjonalt er det nødvendig med kompetanse og

langsiktig innsats. Utvalget mener det er behov for en samordning av eksisterende tilskuddsordninger på feltet og en styrking av den statlige innsatsen.

Utvalget foreslår:

"Utvalget er av den oppfatning at norsk musikkbransje står svakt i internasjonal sammenheng og at internasjonal satsing innenfor musikkfeltet er lite utviklet i Norge. For å kunne møte den internasjonale konkurransen burde bransjen derfor samordnes bedre. Utvalget vil i denne sammenheng vise til St.meld. nr. 22 (2004–2005) Kultur og næring og til den handlingsplanen (med samme overskrift) som ble utarbeidet på bakgrunn av meldingen. Utvalget støtter konklusjonen i meldingen om at arbeidet med å fremme interessen for norsk musikk i utlandet bør styrkes. Dersom tilskuddene til det rytmiske feltet styrkes, mener utvalget at man på sikt bør øke reise- og prosjektstøtten innenfor den store musikerordningen for å styrke norsk musikk i utlandet."

Utvalget påpeker bl.a. at:

"en bedre samordning av Musikkinformasjons-senteret (MIC) og MEN vil kunne bidra til en styrking av den internasjonale satsingen på norsk musikk. Utvalget mener derfor at Regjeringens handlingsplan for kultur og næring må følges opp og at ansvars- og arbeidsdelingen mellom MIC og MEN bør samordnes bedre med basis i planen."

Utvalget mener at Utenriksdepartementets tilskudd til internasjonalisering bør samordnes med de andre ordningene på feltet for å bidra til en helhetlig norsk politikk for fremme av norsk musikk i utlandet.

Utvalget mener videre at det er ønskelig å legge til rette for et nordisk samarbeid på feltet både for å utvikle Norden som marked og for å samarbeide om en felles nordisk innsats i land utenfor Norden.

1.5.2.2 DEPARTEMENTETS VURDERING

Norske musikere, band og ensembler har en omfattende og internasjonal konsert- og turnévirk-somhet. Virksomheten stimuleres av støtteordninger som Turné- og arrangørstøtte for rock og populær-musikk, ad hoc-midler fra sjangerorganisasjoner, Utenriksdepartementets reisestøtte og formidling av norsk musikk og norske musikere som ledd i den internasjonale norgesprofileringen.

I St.meld. nr. 22 (2004–2005) Kultur og næring pekes det på viktigheten av å styrke internasjonalise-ringsarbeidet og samtidig se til at bredden i norsk musikk er tilgjengelig og synlig på hjemmemarkedet. For promoteringsarbeidet internasjonalt heter det at det er "... grunn til å vurdere tilhøvet mellom Music Export Norway og Norsk Musikkinformasjons verk-semd på dette feltet, med sikte på å finne fram til best moglege framtidige ordninger".

Løken-utvalget mener at Utenriksdepartementets tilskudd til internasjonalisering bør samordnes med

de andre ordningene på feltet, for å bidra til en helhet-lig norsk politikk for fremme av norsk musikk i utlandet.

Departementet slutter seg til at det er ønskelig med en fornyet og samordnet innsats for å stimulere interessen for norsk musikk i utlandet gjennom en prioritering av midler til kompetanse- og nettverks-bygging, stimulering av samarbeid innenfor bransjen og ved samordnet statlig innsats.

Kultur- og kirke departementet vil i samarbeid med Utenriksdepartementet som sentral aktør vur-dere muligheter for å samordne ulike tilskudd for å fremme norsk musikk i utlandet, blant annet hvordan utenlandsprofileringen av norsk musikk kan samord-nes basert på blant annet utenlandsvirksomhet i Riks-konsertene, MIC Norsk musikkinformasjon, Music Export Norway, Utenriksdepartementet og elementer av tilskudd som i dag forvaltes av Norsk kulturråd. Målet er å samordne og styrke den internasjonale sat-singen på musikkområdet basert på kompetanse og ordninger som finnes i ulike virksomheter på nasjo-nalt og regionalt nivå.

- Hovedformålet er å sikre en høyt kompetent, stra-tegisk og resursmessig effektiv infrastruktur som kan styrke den kulturelle utvekslingen og den næringsmessige omsetningen av musikk fra opp-havsmenn/kvinner, utøvermiljøer, institusjoner og bransjeaktører i Norge innenfor et internasio-nalisert musikkfelt preget av endringer. Hoved-oppgavene til en slik organisasjon bør være:
- Promotering av musikk fra Norge nasjonalt og internasjonalt gjennom tilrettelegging for både næringsmessig eksport og internasjonal kulturut-veksling. Det er vesentlig at alle deler av virk-somheten inkluderer og omfatter alle sjangre. Finansieringen bør skje ved hjelp av statlige til-skudd med bidrag fra musikkbransjen og egen-inntekter.
- Informasjon og kunnskapsformidling om norsk musikk internasjonalt.

Departementet viser til litteraturområdet med NORLA som en mulig modell. Det forutsettes en organisatorisk prosess som sikrer berørte parter reell innflytelse over en framtidig modell, som kan videre-utvikle et best mulig støtteapparat for eksport av norsk musikk i nordisk så vel som i internasjonal sammenheng.

Det er også ønskelig å legge til rette for et styrket nordisk samarbeid, både for å utvikle Norden som marked og for å samarbeide om en felles nordisk inn-sats i land utenfor Norden. Både MIC Norsk musik-kinformasjon og Music Export Norway deltar i nor-disk samarbeid. The New Union er et nordisk forum for svensk og norsk musikkbransje der målet er at

musikkbransjen i de to landene skal møtes for å knytte kontakter med tanke på å utvikle samarbeidsmuligheter til beste for begge land. Departementet ser svært positivt på et slikt samarbeid.

Sverige har etablert en årlig musikkexportpris for usedvanlig innsats for svensk musikkexport. Departementet vil vurdere en tilsvarende pris innen norsk musikkexport.

Tilskudd fra Kultur- og kirkedepartementet er kulturpolitisk begrunnet. Styrket innsats og økt målretting vil imidlertid også øke næringspotensialet innenfor det rytmiske musikkfeltet. Tilsvarende vil styrking av innkjøp av norsk musikk, nye ordninger for arrangører og musikere og en bedre koordinering av den statlige satsingen styrke sjangrenes næringspotensial.

Når det gjelder MIC Norsk musikkinformasjon, vil gjennomgangen også omfatte de andre virksomhetsområdene som blir finansiert med tilskudd fra Kultur- og kirkedepartementet. Formålet er å vurdere hvilke oppgaver MIC bør utføre med statlige midler. Departementet vil komme tilbake til dette.

1.5.3 Landsomfattende musikkorganisasjoner

De landsomfattende musikkorganisasjonene er viktige for å sikre et levende musikkliv nasjonalt og lokalt. Departementet vil peke på at det er nødvendig med et bredt samarbeid om faglige og administrative oppgaver. For å bidra til det vil departementet samle statstilskuddet til landsomfattende musikkorganisasjoner til fordeling av Norsk musikkråd. Norsk musikkråd må lage en god fordelingsordning, for eksempel gjennom et fordelingsutvalg. Tilskudd skal fordeles uavhengig av medlemskap i Norsk musikkråd. Departementet legger opp til en styrking av de landsomfattende musikkorganisasjonene.

1.5.4 Knutepunkt

Departementet har mottatt flere henvendelser om knutepunktstatus, og departementet vil vurdere dette som ledd i det alminnelige budsjettarbeidet.

1.5.5 Kunnskap om lokaler

Statlig tilskudd til musikklokaler innen rock, jazz, folkemusikk og verdensmusikk forvaltes av Norsk kulturråd under Tilskudd til musikkverksteder, kap. 320 Allmenne kulturformål, post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd. Ordningen administreres av Norsk musikkråd.

Norsk musikkråd har gjennom ulike informasjonstiltak bidradd til økt bevissthet om bygningsmessige krav til øvings- og framføringslokaler for musikk. Det er videre utarbeidet en egen rapport om øvingslokaler for rytmisk musikk hvor det vises til at det finnes lite systematisert kunnskap på feltet, og det

anbefales utvikling av et kompetansemiljø i Norsk musikkråd.

Departementet vil bidra til at tilgjengelig kompetanse i blant annet Norsk musikkråd kommer regionene til gode.

1.5.6 Forskning om tendenser og utvikling

Utredninger utgjør en viktig del av Norsk kulturråds virksomhet. Formålet med virksomheten er å bidra til forskningsbasert kunnskap for Norsk kulturråd og for kunst- og kulturfeltet i vid forstand. Norsk kulturråd har initiert og bidratt til utredninger også innenfor det rytmiske feltet.

Departementet ser det som viktig å følge de tendenser og utviklingstrekk som gjør seg gjeldende på det rytmiske feltet og har blant annet bidratt til kartlegging av norsk musikkexport. Det vil bli gitt tilskudd til lignende tiltak også i framtiden.

1.6 Miljø og sikkerhet

1.6.1 Generelt

Det er konsertarrangørens ansvar å ivareta medarbeidernes og publikums sikkerhet og å ta vare på arrangementets omgivelser i form av natur, kultur og lokalsamfunn.

Festivaler og andre arrangementer vil normalt sysselsette personell og bestå av arbeidsplasser. De må på samme måte som andre virksomheter sikre sine medarbeidere et godt og sikkert arbeidsmiljø i tillegg til å sørge for publikums sikkerhet.

I denne sammenheng er det viktig å kjenne de lover og regler som gjelder for virksomheten. Hvis virksomheten sysselsetter arbeidstakere, vil arbeidsmiljøloven komme til anvendelse. Loven stiller krav til systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.

Internkontrollforskriften vil dessuten få anvendelse på virksomheter det her er tale om, jf. forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Forskriften har som formål å fremme forbedringsarbeid innen arbeidsmiljø og sikkerhet, forebygging av helseskade og miljøforstyrrelser, vern av miljøet mot forurensning og en bedre behandling av avfall.

Det er et vilkår for statlig tilskudd at lover og forskrifter vedrørende arbeidsmiljø og sikkerhet skal følges.

1.6.2 Sikkerhet

Sikkerhet ved konserter er en grunnleggende del av et vellykket arrangement. Konsertarrangøren har et stort ansvar når det gjelder å sørge for trygg konsertavvikling og for å ivareta sikkerheten til artister, medarbeidere og publikum.

Utviklingen av den moderne festivalkulturen med store menneskemengder i bevegelse, sterke kol-

lektive krefter på små områder, med midlertidige konstruksjoner av rigger, alkoholkonsum osv., gir særlig utfordringer for sikkerhetsarbeidet. Men også når det gjelder mindre konserter, vil sikkerhetsarbeidet kreve omfattende planlegging og tilrettelegging.

Meldingen redegjør blant annet for krav til risikoaanalyse, brannsikkerhet, vakt og medisinsk beredskap.

Departementet vil støtte kompetansehevende tiltak i regi av organisasjonene som kan bidra til at det ved større konserter og arrangementer foreligger planer for varsling ved personskader og ulykker.

Lydnivået på konserter behandles særskilt. Departementet vil støtte tiltak i regi av organisasjonene som gjør det mulig å håndheve de allmenne miljøhygieniske standarder for støy, fastsatt av Nasjonalt folkehelseinstitutt for innendørs og utendørs konserter.

1.6.3 Miljø

Med et stadig større fokus på miljø og forurensning i samfunnet generelt, har miljøarbeidet fått en mer sentral plass også ved festivaler og andre store musikkarrangementer. Arrangørene ser i økende grad sitt ansvar når det gjelder å ta vare på omgivelsene og velge miljøvennlige alternativer.

Departementet vil oppfordre konsertarrangørene til å kartlegge miljøbelastningene som følge av sin virksomhet og gjennomføre tiltak for å redusere belastningen.

Departementet vil støtte tiltak i regi av konsertarrangører for å kartlegge miljøbelastningene som følger av virksomheten.

1.6.4 Universell utforming

Universell utforming innebærer at produkter, byggverk og uteområder som er i alminnelig bruk, skal utformes slik at alle mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte så langt det er mulig uten spesielle tilpasninger. I tråd med dagens syn om at alle skal kunne delta også i kulturelle aktiviteter, må det tas hensyn til variasjoner i funksjonsevne.

Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter har i dag regler som skal sikre tilgjengelighet og bruk av bygninger for personer med nedsatt funksjonsevne.

Når det gjelder musikkarrangementer, vil universell utforming i all hovedsak innebære å gjøre konsertene tilgjengelige for funksjonshemmede.

En av kulturpolitikkenes viktigste oppgaver er å legge til rette for at alle kan delta i og oppleve et mangfold av kulturtilbud. For å bidra til gode fysiske rammebetingelser gir departementet tilskudd til bygging og ombygging av lokaler og bygninger for kunst og kultur.

Norge har undertegnet FN-konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter, som fastslår at de alminnelige menneskerettighetene som sivile, politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter også gjelder for personer med nedsatt funksjonsevne. Staten har forpliktet seg til å arbeide for å gjennomføre disse rettighetene, og Regjeringen arbeider aktivt for å sikre at mennesker med funksjonshemming blir inkludert og kan delta i kulturelle aktiviteter på linje med alle andre.

Departementet oppfordrer alle arrangører til å tenke universell utforming utover lovens krav i planleggingen og gjennomføringen av arrangementet. For øvrig vil departementet videreføre samarbeidet med interesseorganisasjonene for funksjonshemmede for å sikre kultur for alle.

1.6.5 Svartejørshandel med billetter

1. juli 2007 trådte lov om forbud mot prispåslag ved videresalg av billetter til kultur- og idrettsarrangementer i kraft. Loven forbyr videresalg av billetter til høyere pris enn det som er påført billetten.

Departementets siktemål er at forbudet mot prispåslag blir gjort kjent blant forbrukerne i så stor grad at grunnlaget for organisert annenhåndssalg av billetter faller bort. Departementet har så langt inntrykk av at forbudet er positivt mottatt både blant arrangører og billett kjøpere, og at forbudet allerede har hatt en effekt på billettomsetningen i Norge. Dette skyldes i stor grad aktiv og god formidling av informasjon fra Forbrukerombudet. Departementet ser positivt på en videre dialog om erfaringene med lovforbudet. Hvis erfaringene skulle tilsi det, kan behovet for en straffesanksjonering vurderes på nytt når forbudet har virket en tid.

2. KOMITEENS MERKNADER

2.1 Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunn Karin Gjøl, Britt Hildeng, Espen Johnsen og Tove Karoline Knutsen, fra Fremskrittspartiet, Ulf Erik Knudsen og Karin S. Woldseth, fra Høyre, Olemic Thommessen, fra Sosialistisk Venstreparti, May Hansen, fra Kristelig Folkeparti, lederen May-Helen Molvær Grimstad, fra Senterpartiet, Trond Lode, og fra Venstre, Trine Skei Grande, er glad for at det legges fram en stortingsmelding om den rytmiske musikken. Utviklingen innen de rytmiske sjangrene har de siste årene bidratt til økt kvalitet og større bredde innen musikkfeltet, med skapende og utøvende kunstnere som holder et høyt nivå. Et betydelig antall arrangører over hele landet, som festivaler, klubber og andre spille-

steder, samler et stort publikum og bidrar til kunstnerisk nyskaping, kompetanseheving og stedsutvikling. De rytmiske musikksjangrene genererer betydelig næringsvirksomhet, som også gir vekst til andre, samarbeidende næringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre tar til etterretning at det er en delrapport fra Løken-utvalget som er grunnlaget for St.meld. nr. 21 (2007–2008). Disse medlemmer mener det ville vært en fordel om en samlet og helhetlig kunne gjennomgått tilskuddsordninger og strukturelle forhold. Disse medlemmer imøteser resultatene av Løken-utvalgets endelige utredning og peker på at det her kan være nødvendig å foreta andre avveininger enn hva som gjelder for det rytmiske feltet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er i likhet med resten av komiteen glad for at det legges frem en stortingsmelding om rytmisk musikk. Med rytmisk musikk mener vi pop/rock, elektronisk musikk, jazz, folkemusikk og verdensmusikk, i tillegg til de musikksjangere som faller under noen av disse kategoriene, slik som blues og viser.

Disse medlemmer vil peke på at i mange år har pop- og rock-delen av det rytmiske feltet, vært betraktet som noe som ikke passet inn i det etablerte musikkfeltet, men dette har de siste årene blitt betydelig bedre. Disse medlemmer setter pris på den utviklingen som har skjedd.

Disse medlemmer er enig i at sjangeren rytmisk musikk generer betydelig næringsvirksomhet, og bidrar til store ringvirkninger i næringsaktivitet, både på det lokale plan og på det nasjonale plan. Disse medlemmer er overbevist om at med den riktige satsingen innen feltet, ville man ha kunnet generert ytterligere næringsvirksomhet.

Disse medlemmer vil likevel påpeke at det i altfor liten grad i meldingen legges vekt på frivillige lag og organisasjoner og amatørvirksomhet. Det er her fundamentet legges for at Norge har en stor skare av rytmiske utøvere, og den innsatsen frivillige, organisasjoner og amatørtiltak gjør innenfor feltet er av svært viktig karakter.

2.1.1 Hovedmål

I meldingens innledende kapittel skisseres noen hovedmål for de rytmiske sjangrene, som etter komiteens mening dekker viktige områder for utvikling av dette musikkfeltet. Det er mål som ser de ulike leddene i verdikjeden i sammenheng:

- Et godt konserttilbud over hele landet.
- God tilgang på innspilt musikk av høy kvalitet.

- Styrke kompetanseutvikling og kvalitet.
- Utvikle næringspotensialet innenfor rytmisk musikk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet slutter seg til hovedmålene i meldingen. Men vil likevel kommentere et par av punktene:

- Et godt konserttilbud over hele landet er en forutsetning for at det rytmiske feltet skal utvikle seg. Samtidig som det også bidrar til rekruttering og gir alle et godt kulturtilbud.
- God tilgang til innspilt musikk av høy kvalitet er vel ikke lenger noen stor utfordring i Norge. De aller fleste har tilgang til Internett og der er muligheten til enten å laste ned eller å bestille musikk i CD-format lett tilgjengelig. Disse medlemmer vil likevel uttrykke en viss bekymring for at det stadig er færre uavhengige utsalgssteder for musikk, og at med kjededannelse mister man ofte tilgangen til musikk som ikke er Top-10 og listemusikk.
- Utvikle næringspotensialet innenfor rytmisk musikk ser disse medlemmer som en stor utfordring. Dette bør være det viktigste satsingsområdet for feltet i årene fremover.

2.2 Beskrivelse av det rytmiske feltet

Komiteen viser til at meldingen har en god sammenfatning av det rytmiske musikkfeltet, og at statistikker og annet tallmateriale gir oversikt over de ulike sjangrene og sammenhengen mellom dem. Meldingen gir også en samlet oversikt over aktører, organisasjoner, formidlingsarenaer, publikumstall og opplærings- og utdanningsmuligheter for de rytmiske sjangrene.

2.2.1 Definisjon

Komiteen viser til at begrepet "rytmisk musikk" ikke har et eksakt avgrenset innhold. Enkelte vil mene at begrepet kan være noe villedende, all den tid det kan hevdes at all musikk har rytme. Komiteen vil imidlertid framheve at i de sjangrene som omfattes i denne meldingen; pop/rock, jazz, folkemusikk, verdensmusikk, samt eksisterende undersjangere som viser og blues, er rytme et bærende og klart definerende element. Også innenfor mange hybride sjangere, som crossover- og fusjonsformer, er rytme viktig som musikalsk byggestein.

2.2.2 Utviklingstrekk

Det er etter komiteens mening mange sammenfallende årsaker til at det rytmiske musikkfeltet har vokst de siste årene, både i omfang og kvalitet.

Meldingen peker på noen av de viktigste; flere arenaer for møter mellom utøvere og publikum, internasjonalisering av feltet, flere elektroniske og digitale formidlingsplattformer og god samhandling mellom amatører, semiprofesjonelle og profesjonelle.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil også peke på betydningen av gode opplæringsarenaer for den rytmiske musikken; tradisjonsbaserte opplæringsmåter, kulturskolenes virksomhet og – etter hvert – utdanning gjennom akademiske institusjoner. Meldingen framholder at det er viktig å se helheten i det rytmiske musikkfeltet for å kunne gi gode rammebetingelser med tanke på å styrke de rytmiske sjangrene. Flertallet er enig i dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser også at det er mange sammenfallende årsaker til at det rytmiske feltet har vokst de siste årene. Møteplasser mellom utøvere og publikum er en av de viktigste. Disse medlemmer vil understreke at dette må gjelde alle grupper innenfor feltet. Slik at også de utøverne og det publikum som har et smalere behov, får dekket dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil peke på at Norsk nettverk for Teknologi, Akustikk og Musikk (NOTAM) som er et tilbud og var et satsingsområde i 2001–2005, nå strever med å kunne tilby utøvere og publikum av elektronisk musikk en god møteplass. Dette skyldes at de ikke får den nødvendige økonomiske støtte de har behov for.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at en annen grunn til at det rytmiske feltet har vokst de siste årene, er at dette feltet er blitt "tatt inn i varmen" av kulturlivet. Dette til tross for at ikke alle har akademisk utdanning, og til tross for at man i mange år så på det rytmiske feltet som ren butikk.

2.3 Musikkfeltets økonomi

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er tilfreds med at de offentlige bevilgningene til det rytmiske musikkfeltet har økt betydelig de siste tre årene, og at Regjeringens generelle løft på kulturområdet også har kommet rytmiske musikkjanger til gode. Flertallet har merket seg at det for 2008 er bevilget vel 176 mill. kroner totalt til det rytmiske musikkfeltet, i tillegg til tilskudd som bevilges fra Frifondsordningen og andre avsetninger. I 2005 var bevilgningene til rytmisk musikk 97 mill. kroner. Den nominelle

økningen for tilskudd til det rytmiske feltet er dermed på over 80 pst. i løpet av tre år.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker et fritt og uavhengig kulturliv. Dette gjelder også innenfor dette feltet. Fremskrittspartiet bidro til at vederlagsordningen kom på plass i perioden 1997–2001 og dermed kunne man fordele midler uten at det ble påvirket av politiske synspunkter og styring. Disse medlemmer ser likevel at en del støtte til festivaler og turneer kan være hensiktsmessig, for å nå ut til mange i dette spredt bebodde landet.

2.3.1 Nåværende tilskuddsordninger

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener stortingsmeldingen gir god oversikt over de ulike tilskuddsordningene som forvaltes av ulike offentlige og andre tilskuddsparter. Budsjettavsetninger fra flere departementer og fra Sametinget, ulike fond og stipender, tilskudd gjennom studieforbundene og sjangerorganisasjonenes egne tilskudd er blant de viktigste tilskuddspartene til det rytmiske feltet. Flertallet er enig i at dette til sammen gir et godt grunnlag for både kvalitativ og kvantitativ vekst for de rytmiske sjangrene.

2.3.2 Kunstneres levekår

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil peke på at de fleste aktørene innen det rytmiske feltet er frilansere. Til tross for sterk offentlig satsing på gode tilskuddsordninger for rytmisk musikk, sliter mange økonomisk. Flertallet merker seg at gjennomsnittlig inntekt for musikere innen det rytmiske feltet er lav, og at inntektsforskjellene mellom de ulike utøverne er store. Stortingsmeldingen viser at profesjonelle musikere innen jazz og folkemusikk henter kun om lag 60 pst. av sine inntekter fra kunstnerisk arbeid. Andre statistikker i meldingen viser inntektsforskjeller mellom de ulike rytmiske sjangrene. Flertallet ser med bekymring på at kvinnelige musikere jevnt over har lavere inntekter enn menn, til tross for at sjangrene har mange sterke og profilerte kvinnelige utøvere.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, legger til grunn at Regjeringen vil se på de økonomiske virkemidlene for det rytmiske musikkfeltet, med tanke på å unngå en praksis som slår urimelig ut.

Det vil etter komiteens flertalls, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mening også være interessant å få fram statistikk knyttet til andre

parametere, som f.eks. geografi, når det gjelder inn-tektsnivået for de ulike utøverne innen rytmiske sjangere.

Flertallet vil for øvrig peke på at få musikere innen rytmiske sjangere er tilsatt i faste stillinger, til tross for at mange utøvere holder høyt nivå og har høyere utdanning. Enkelte jazz- og folkemusikkutøvere har vært ansatt i distriktsmusikerstillinger, og Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge har gode erfaringer med utøvere innen joik, jazz og folkemusikk. Flertallet mener det bør være et mål å få flere av de utøverne innen rytmiske sjangere som ønsker det, tilsatt i faste stillinger. For mange innen det rytmiske feltet vil det være aktuelt og ønskelig å kombinere frilansaktivitet med deltidsstilling. Flertallet mener man bør se på fleksible måter å organisere dette på for å oppnå god musikalsk variasjon i nåværende og eventuelle framtidige stillinger i musikklivet.

Komiteen har merket seg at kunstnerorganisasjonene ved flere anledninger har pekt på behovet for bedre kunnskap om kunstnerens levekår. Mange har spesielt holdt fram frilansernes situasjon. Komiteen legger til grunn at Regjeringen vil foreta en levekårsundersøkelse blant kunstnerne, med særlig fokus på frilanskunstnere innen ulike kunstformer og sjangere.

2.4 Fremtidige støtteordninger

Komiteen støtter hovedtrekkene i forslagene i St.meld. nr. 21 (2007–2008), som også er i samsvar med flere av Løken-utvalgets anbefalinger i delrapporten om det rytmiske musikkfeltet som ble lagt frem 1. februar i år. Komiteen merker seg at høringsuttalelsene fra organisasjoner og aktører innen det rytmiske feltet i all hovedsak støtter meldingens intensjoner og forslag til tiltak.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, støtter departementets syn på at politiske føringer og særskilte prioriteringer må kunne ivaretas og håndteres også innenfor et justert system.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter ikke departementets syn om at politiske føringer og særskilte prioriteringer må kunne finne sted innenfor feltet.

Disse medlemmer ønsker å holde armlengdes avstand og er sikker på at man ikke trenger byråkrater til å styre en bransje som omsatte CD-er og DVD-er for nesten 700 mill. kroner i 2007.

Disse medlemmer er av den oppfatning at skal staten inn med støtte til feltet, må dette i første

rekke gå til det frivillige musikkliv, som omfatter en rekke barn og unge i Norge. Disse medlemmer vil understreke at det frivillige musikkliv gir et tilbud til alle de ungdommer som ikke finner sine fritidsaktiviteter i idretten.

2.4.1 Løken-utvalget

Komiteen viser til Løken-utvalget som ble nedsatt 10. oktober 2007 for å gjennomgå tilskuddsordningene innenfor kulturfeltet, deriblant det rytmiske musikkområdet. Utvalgets mandat har vært å fremme forslag som bidrar til følgende mål:

- legge til rette for nyskaping og utvikling
- redusere kostnadskrevende byråkrati og frigjøre ressurser til kunstnerisk virksomhet
- gi større ansvar og frihet til de enkelte institusjonene på kulturfeltet
- desentralisere og spre beslutninger og skjønnsutøvelsene
- styrke prinsippet om armlengdes avstand mellom politikk og kunstfaglig skjønn
- bidra til større mulighet for innsyn i ulike beslutninger.

2.4.2 Hovedstruktur

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, støtter forslaget om at tilskuddsordningene til det rytmiske musikkfeltet fordeles ut fra to hovedprinsipper; "sakte og grundig" og "raskt og nært". I den første kategorien ligger de største ordningene til profesjonell skapende og utøvende virksomhet som er foreslått omorganisert og fordelt gjennom Norsk kulturråd, som fortsatt vil få en sentral posisjon med forvaltning og tildeling. I andre kategorien ligger ulike tilskudd til det frivillige musikklivet, organisasjonene og andre mindre ordninger som særlig Norsk musikkråd får et utvidet ansvar for.

Komiteen er enig i forslaget til ny struktur for Norsk kulturråds tildelinger til det rytmiske feltet, som vil ha fire hovedretninger: fonogram-, arrangør-, musiker- og utstyrsordning. Den nye strukturen kan etter komiteens mening gi bedre oversikt over og samordning av det rytmiske feltet og dermed bedre samlet effekt av de ulike satsingene. Komiteen vil imidlertid understreke at definisjonen av rytmisk musikk forutsetter en grensdragning mot kunstmusikken/klassisk musikk. For enkelte festivaler og ensembler kan dette være problematisk fordi disse gjerne krysser grensene mellom kunstmusikken og rytmiske uttrykk. Dette vil f.eks. gjelde enkelte kor og vokalensembler. Komiteen legger til grunn at dette tas hensyn til gjennom innrettingen på tilskuddsordningene og definisjon av tiltak.

FONOGRAM

Komiteen støtter departementets syn på at tilskudd til innkjøp av fonogram og innspilling/produksjon er to ulike ordninger og bør ha selvstendige saksbehandlingsopplegg. Komiteen er glad for at ordningen blir foreslått styrket, og at den også vil innbefatte digitalisert musikk. En bedre samordning av søkerprosessene for tilskudd av innspilling/produksjon av fonogram synes etter komiteens mening fornuftig, og komiteen merker seg at det foreslås å samordne avsetningene under Norsk kulturfond, Fond for lyd og bilde og Fond for utøvende kunstnere.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke at en god innkjøpsordning er viktig for en kunstnergruppe som musikere og komponister, som ofte blir utsatt for ulovlig kopiering og nedlasting.

Komiteen er glad for at stadig bedre tilgang på lovlig bruk/kjøp av musikk på Internett ser ut til å ha redusert omfanget av ulovlig nedlasting. Komiteen mener imidlertid at det fortsatt må arbeides både nasjonalt og internasjonalt med oppfølging av opphavsrettslovgivningen, knyttet til ulovlig bruk av musikk.

ARRANGØRORDNING

Komiteen merker seg at arrangørordningen får tre hoveddeler som vil omfatte festivalstøtteordningen, samt ulike støtteordninger til klubber og arrangører. Komiteen er tilfreds med at ordningen tar sikte på å gi mer forutsigbare rammer for utvikling av helårstilbud av konserter, og at man ser på dette som et særskilt satsingsområde.

MUSIKERORDNING

Komiteen viser til at musikerordningen i den nye strukturen vil innbefatte andel av ensemblestøtten, bestillingsverk og turné- og arrangørstøtten for pop og rock.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at det vil bli gitt tilskudd til utenlandsturneer innenfor pop/rock fra den nye ordningen i påvente av en samordning av ulike statlige tilskudd. Ensemblestøtten omfatter hele musikkfeltet, og flertallet er enig i at denne inntil videre fordeles som før i påvente av Løken-utvalgets endelige rapport. Flertallet er tilfreds med at det innenfor musikerordningen tas sikte på å styrke talentutvikling innen pop og rock, i likhet med de tiltakene som foregår i regi av sjangerorganisasjonene for jazz og folkemusikk.

UTSTYRSORDNING

Komiteen er tilfreds med at det blir en egen tilskuddsordning for utstyr og lokaler for øving og framføring av rytmisk musikk. Komiteen merker seg at tilskuddene til Norgesnett og til Musikkverkstedordningen slås sammen til én ordning. Komiteen er enig i at man gjennom framtidig forvaltning av den nye ordningen tar i bruk den kompetanse som finnes i Norsk musikkråd og Norgesnett.

2.4.3 Rikskonsertene

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at Rikskonsertene er en viktig institusjon for produksjon og formidling av kvalitetsmusikk innen mange sjangre til arrangører over hele landet. Rikskonsertene får sine bevilgninger fra Kultur- og kirkedepartementets budsjett kap. 323 post 1. Flertallet merker seg at Rikskonsertene skal ha et spesielt ansvar for norske musikk- og utøvertradisjoner og stimulere til kunstneriske nyvinninger. Flertallet vil spesielt peke på Rikskonsertenes rolle i produksjon og formidling av landsomfattende skolekonserter og barnehagekonserter, og som nasjonal aktør for musikk i Den kulturelle skolesekken.

2.5 Innretting av tilskuddsordninger/saksbehandling

Komiteen er enig i at det kan være formålstjenlig å dele kriterier for tildeling inn i tre: inngangskriterier, tildelingskriterier og utmålingskriterier.

Komiteen merker seg at meldingen tar til orde for å redusere administrasjon og frigjøre ressurser til kunstnerisk virksomhet. Komiteen er enig i at man i den forbindelse må søke å finne og synliggjøre objektive inngangskriterier som bringer klarhet i premissene for tilgang til ordningene, og som kan øke treffsikkerheten. Objektive inngangskriterier kan, som meldingen tar til orde for, være forutsetninger om annen finansiering, forenkling av søknads- og rapporteringsrutiner og tildeling for flere år. Komiteen er enig i dette, men mener også at man må sørge for at ordningene ikke blir utilsiktet eksklusive eller utilgjengelige.

Komiteen legger til grunn at søknadsbehandling for tildeling bygger på faglig kunstnerisk skjønn. Komiteen er enig i at det må legges krav til grunn for saksbehandlingen, som understreket i meldingen:

- forsvarlig saksbehandling
- avgjørelse foretatt av uhildede personer
- saken skal være godt opplyst
- søkerne skal beskyttes mot urimelighet, vilkårlighet og forskjellsbehandling

- partene gis innsyn i saksbehandling og søkerne gis klageadgang.

Komiteen vil peke på at et justert og godt tilskuddssystem som det her legges opp til også kan ha innebygde svakheter. Det er viktig at ordninger som gir bedre samordning og oversiktighet kan kombineres med desentralisering og spredning av beslutninger og skjønnsutøvelse, som har vært et definert delmål for Løken-utvalgets arbeid.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke at det rytmiske musikkfeltet består av dyktige utøvere som er spredt over hele landet, i store og små miljøer. Skal disse ha lik mulighet i forhold til en stor, sentral tilskuddsordning, må de utvalgene som skal forvalte et skjønn ved tildeling bestå av personer med god kunnskap om hele dette feltet. Det er etter flertallets mening derfor viktig at man ved oppnevning av de utvalgene som skal forestå tildelingene gjennom Norsk kulturråd, sørger for å ivareta god geografisk spredning og for øvrig sikrer at utvalgene består av et mangfold av faglig kompetanse. God rullering av personer som skal forvalte skjønsmessige tildelinger må etter flertallets mening også ivaretas.

Komiteen er enig i at tilmålingskriteriene kan forsøkes gjort mer objektive.

2.6 Kompetanse og nettverk

2.6.1 Regionale kompetansesentre

Komiteen er tilfreds med at meldingen understreker betydningen av regionale kompetansesentre innen de rytmiske uttrykkene. Komiteen deler departementets syn på at slike sentre bør vokse fram nedenfra og at statlig tilskudd til sentrene skal knyttes opp mot kompetanseutviklende tiltak. Komiteen støtter også meldingens intensjon om å styrke de regionale miljøene og bidra til at det utvikles gode samarbeidsrutiner mellom de ulike sjangrene. Erfaringene med fem regionale jazzsentre er gode, og komiteen er tilfreds med at støtte til disse videreføres. Komiteen merker seg at stortingsmeldingen har referanse til Løken-utvalgets innstilling om at det ikke må etableres konkurrerende kompetansesentra regionalt. Komiteen støtter dette, men understreker at det må være de regionale musikkmiljøenes kvalitet og robusthet som må ligge til grunn for oppbygging av et regionalt senter. I den forbindelse kan det etter komiteens mening være formålstjenlig å definere hva som i denne sammenheng utgjør en region, med tanke på hvor mange regionale sentre det kan være naturlig å satse på.

2.6.2 Samspill nasjonale/regionale sentre

Komiteen vil understreke at det i Stortingets behandling av St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005–2006) om å opprette det nasjonale opplevelsessenteret for rock og pop i Trondheim/Namsos, Nasjonal Jazzscene og Riksscena for folkemusikk og folkedans i Oslo, forutsatte utvikling av de regionale miljøene, og en la til grunn at de nasjonale sentrene innen rytmisk musikk skal spille en viktig rolle for utvikling av og samspill med de regionale kompetansesentrene. Komiteen legger til grunn at dette vil være et viktig perspektiv i arbeidet med både nasjonale og regionale kompetansesentra.

2.6.3 Knutepunkt og nettverk

Komiteen vil peke på at St.meld. nr. 10 (2007–2008) Knutepunkt la inn kriterier for knutepunktinstitusjonenes ansvar som motor i regionalt kulturliv. Festivalene skal bidra til videreutvikling og kompetansebygging for andre festivaler innen egen sjanger og har et ansvar for koordinering og samarbeid som kan bidra til økt profesjonalisering i alle ledd. Komiteen slutter seg til synet på knutepunktinstitusjonenes viktige rolle som nettverksaktører i regionalt og nasjonalt kulturliv.

2.6.4 Internasjonalisering

Komiteen er enig i Løken-utvalgets syn på internasjonalisering, hvor det legges vekt på langsiktig og samordnet innsats mellom aktørene på feltet. Utvalget understreker at norsk musikkbransje står svakt i internasjonal sammenheng, og at dette krever felles innsats. Komiteen vil imidlertid framholde at norsk musikkliv har mange skapende og utøvende kunstnere som holder høyt kunstnerisk nivå, og mange som også lykkes internasjonalt. Komiteen merker seg at både høringsinstanser og utvalget peker på at det særlig er nødvendig med bedre samordning mellom Mic Norsk Musikkinformasjon og Music Export Norway (MEN), og at meldingen framhever dette. Også Utenriksdepartementets tilskudd til internasjonalisering av norsk musikk i utlandet bør ifølge utvalgets forslag samordnes og ses i sammenheng med de andre ordningene på feltet. Komiteen støtter dette.

Komiteen er enig i at innsatsen for et felles nordisk samarbeid på musikkfeltet bør styrkes, og at man også bør ha en samordnet nordisk innsats mot land utenfor Norden.

2.7 Miljø og sikkerhet

Komiteen støtter meldingens intensjon om å fokusere på miljø og sikkerhet i forbindelse med festivaler og konserter. Utforming av arenaer, hensyn til natur og omgivelser, og sikkerhet for personell og

publikum i forbindelse med arrangementer, blir en stadig viktigere oppgave.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, peker på at stortingsmeldingen spesielt omtaler problemene med høyt lydnivå på mange konsertarenaer.

Også svartebørshandel med billetter omtales, og et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at forbudet mot prispåslag ved videre salg av billetter allerede har vist seg å ha positiv effekt.

Dette flertallet vil særlig peke på betydningen av at Forbrukerombudet og nettsteder for salg av billetter, som f.eks. FINN.no, samarbeider for å hindre svartebørssalg, og at man har klart å stoppe enkelte bedrifter som tidligere drev med dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det hevdes at forbudet mot salg av billetter med prispåslag har en god effekt. Dette vil disse medlemmer sterkt imøtegå.

Disse medlemmer gjorde 29. mai 2008 et søk på norske Internett-sider og fikk tilbud om billetter til for eksempel Bruce Springsteen-, Def Leopard- og Metallica-konserter i Norge. Prispåslaget var mel-

lom 50 og 200 pst., noe som vel betyr at dette forbudet ikke har hatt noen særlig virkning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre deler ikke flertallets bastante oppfatning av at forbudet mot salg av billetter med prispåslag viser seg å ha positiv effekt, og etterlyser en evaluering av forbudet i sin bredeste form, jf. merknader i Innst. O. nr. 64 (2006–2007). Disse medlemmer legger til grunn at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med dette på egnet måte.

Komiteen er enig i at meldingen framholder det ansvar konsert- og festivalarrangører har for å sikre at lover og forskrifter blir fulgt. Meldingen vektlegger krav om universell utforming, som skal sikre tilgjengelighet også for personer med nedsatt funksjonsevne. Komiteen støtter dette.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til meldingen og komiteens merknader og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

St.meld. nr. 21 (2007–2008) – Samspill. Et løft for rytmisk musikk – vedlegges protokollen.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den, 10. juni 2008

May-Helen Molvær Grimstad

leder

Tove Karoline Knutsen

ordfører

